

Saksbehandler: Svein Mathias Køhn

Referanser: KR 22/11, SKR 06/11

Saksdokumenter:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
16.02.2011	Årsrapport 2010 KR sak 22-11.doc	59657

Årsrapport 2010 for de sentralkirkelige råd

Sammendrag

Årsrapporten for 2010 er utarbeidet som en oppfølging av årsplanen. Status ved årets slutt er grunnlaget for videre planlegging i 2011, jfr. KR sak 23/11.

Årsplanen for 2010 var utarbeidet med 8 hovedområder med delmål og tiltak. Inndelingen var basert på tildelingsbrevet fra Kirke- og kulturdepartementet og Kirkemøtets satsingsområder for perioden 2009-2014.

Kirkemøtet 2004 vedtok at myndighet til å godkjenne rapporten fra Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd delegeres til Kirkerådet. Det vil si at Kirkerådet godkjenner årsrapporten for alle tre råd og sender den til orientering til Kirkemøtet og til departementet.

I den vedlagte årsrapporten bes MKRs medlemmer om å konsentrere seg om sidene 9-10, kap. 5.4 (side 36) og kap. 7 (sidene 40-45). Disse omhandler ansvarsområdene til avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål (dvs. MKR, KUI og SMM).

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd godkjenner årsrapporten om Mellomkirkelig råds virksomhet i 2010. Meldingen oversendes til Kirkerådet til endelig godkjenning.

Saksorientering

Årsrapporten er lagt opp som en felles rapport for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd og blir lagt fram til godkjenning for Kirkerådet.

Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd godkjenner rapporten for sine felter før den oversendes til Kirkerådet for endelig godkjenning.

Kirkemøtet tok tidligere Kirkerådets årsrapport til orientering, mens årsrapporten for Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd ble godkjent. Fra og med Kirkemøtet 2004 har Kirkemøtet delegert til Kirkerådet å godkjenne årsrapporten fra Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd. Årsrapporten legges fram som en orienteringssak til Kirkemøtet.

Mål- og resultatstyring har vært det overordnede styringsprinsippet i staten siden midten av 1980-tallet. Dette prinsippet har Kirkerådet, som statlig forvaltningsorgan, tilpasset til sin egenart. Årsrapporten er bygget opp etter denne malen. Det er en stor utfordring å konkretisere overordnede mål slik at det gir et riktig og praktisk håndterbar fokus i styringen, og å måle, vurdere og følge opp resultater. Mål- og resultatstyring er heller ikke like egnet på alle områder og i alle situasjoner. Senter for statlig økonomistyring (SSØ) har utarbeidet en veileder for dette arbeidet. Økonomiregelverket inneholder gjennomgående krav om at all styring, oppfølging, kontroll og forvaltning i staten skal tilpasses virksomhet, egenart, samt risiko og vesentlighet. I rapporten er det derfor medtatt et risikobilde ved årets slutt. Kirkerådet innførte risikostyring i årsplanarbeidet for 2009. En nærmere omtale av denne metoden er omtalt i saksdokumentet til årsplanen for 2011 (KR 23 /11, MKR 06/11, SKR 07/11).

I vedlegg 3 til rapporten finnes en oversikt over de forkortelser som er benyttet i rapporten.

2010 har vært et aktivt år for de sentralkirkelige råd.

Den norske kirke har arbeidet videre med det fremtidige **forhold til staten** i lys av den politiske avtalen som ble inngått i Stortinget 10. april 2008. Direktøren oppnevnte en arbeidsgruppe som vil legge fram en rapport i 2011 om dette.

Kirkevalget 2009 ble evaluert og en omfattende rapport ble presentert. Kirkemøtet 2010 vedtok nye valgeregler for Kirkevalget 2011. Det legges fortsatt vekt på bruk av direktevalg, anledning til alternativ nominasjon og sammenfall av tid og sted med offentlige valg.

Trosopplæringsreformen har blitt videreført i samsvar med retningslinjer og forutsetninger som ble vedtatt på Kirkemøtet. Plan for trosopplæring ble lansert våren 2010 og skal nå tas i bruk i alle menigheter.

Gudstjenestereformens materiale, ny liturgi for hovedgudstjenesten, nye tekstrekker og ny dåpsliturgi ble behandlet på Kirkemøtet 2010 og skal behandles for andre gang på

Kirkemøtet 2011. Arbeidet har fulgt den oppsatte tidsplan. Utviklingen av kirkens gudstjenesteliv er en krevende prosess som involverer Den norske kirke på alle nivåer.

Nytt medlemsregister ble tatt i bruk i 2009. Dette brukes nå av alle menighetene og oppdateres jevnlig. En **IKT-strategi** ble utviklet for Den norske kirke for 2009-2014. Arbeidet blir fulgt opp i 2011.

Det har vært arbeidet for at **Plan for diakoni** skal tas i bruk i alle menigheter. Mange menigheter står fortsatt uten diakonstilling og det gjør det vanskelig å realisere planen som er vedtatt.

Kirkens engasjement i **miljø og klimaspørsmål** har vært synlig gjennom mye oppmerksomhet i media.

Kirkerådet fikk ny stilling som **kulturrådgiver** i 2009. Arbeidet har vært fulgt opp overfor bispedømmerådene. I løpet av 2010 har alle bispedømmene fått stilling som kulturrådgiver. Det har vært arbeidet for å få til et godt samspill mellom Kirkerådet og bispedømmerådene og med det allmenne kulturliv.

Mellomkirkelig råd har arbeidet for at Den norske kirke fortsatt skal være en troverdig partner i dialog og samhandling med andre kirker, kirkelige organisasjoner og livssynssamfunn nasjonalt og internasjonalt. 1. januar startet Olav Fykse Tveit som ny generalsekretær i Kirkenes Verdensråd.

Samisk kirkeliv har i 2010 sluttført arbeidet med **Strategiplan for samisk kirkeliv**. Denne skal behandles på Kirkemøtet i 2011. I dette arbeidet inngår også tiltak for å styrke bruken av nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk språk i Den norske kirke.

Med de ressurser som har vært stilt til disposisjon har rådene levert vårt samfunnsbidrag i 2010.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Årsrapporten oversendes til Kirkemøtet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.

Det utarbeides en kortversjon av årsmeldingen som kan sendes til alle menigheter. Utgiftene på kr 20 000 er dekket inn i driftsbudsjettet.

DEN NORSKE KIRKE

Årsrapport 2010

Kirkerådet

Mellomkirkelig råd

Samisk kirkeråd

... til for menighetene ...

Behandles i Kirkerådets møte 15.-16.mars 2011 Sak KR 22/11

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning	3
Kirkemøtets visjon og strategi	4
<i>Tilstandsrapport. utfordringer og satsingsområder. Risikobilde</i>	<i>5</i>
MELLOMKIRKELIG RÅD	9
<i>Tilstandsrapport. utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.</i>	<i>9</i>
SAMISK KIRKERÅD	11
<i>Tilstandsrapport. utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.</i>	<i>11</i>
Hovedområde: 1. Stat – kirke	13
1.1 <i>Demokratireformen (KM 11/08).....</i>	<i>13</i>
1.2 <i>Utvikle ungdomsdemokratiet (KM 11/93 og UKM 07/09)og øke ungdomsrepresentasjon ...</i>	<i>14</i>
1.3 <i>Stat-kirke - kirkeordning (KM 10/08, KM 08/07)</i>	<i>15</i>
1.4 <i>Oppfølging av Stortingsforliket april 2008 (KM 08/07)</i>	<i>15</i>
Hovedområde: 2. Barn, unge og trosopplæring.....	16
2.1 <i>Trosopplæring: Ny plan(KM 4/09)</i>	<i>17</i>
2.2 <i>Trosopplæring: Videreføring av reformen i menighetene</i>	<i>18</i>
2.3 <i>Trosopplæring: Fag- og kompetanseutvikling</i>	<i>18</i>
2.4 <i>Trosopplæring: Intern og Ekstern kommunikasjon</i>	<i>19</i>
2.5 <i>Trosopplæring: Samarbeid og samhandling med organisasjoner og institusjoner.....</i>	<i>20</i>
2.6 <i>Trosopplæring: Tilrettelagt trosopplæring.....</i>	<i>21</i>
2.7 <i>Konfirmasjon og myndighetsfasen</i>	<i>21</i>
2.8 <i>Samisk trosopplæring.....</i>	<i>22</i>
2.9 <i>Kirke for 18-30 (KM 5/09).....</i>	<i>22</i>
2.10 <i>Samisk ungdomsarbeid</i>	<i>23</i>
2.11 <i>Samarbeid barnehage- skole og kirke.....</i>	<i>23</i>
2.12 <i>Voksenundervisning</i>	<i>23</i>
Hovedområde: 3. Gudstjenesteliv.....	24
3.1 <i>Følge opp gudstjenestereformen(KM 03.1/09)</i>	<i>24</i>
3.2 <i>Utvikle liturgisk materiale</i>	<i>25</i>
3.3 <i>Utvikle ny ordinariemusikk</i>	<i>25</i>
3.4 <i>Samiske liturgier</i>	<i>25</i>
Hovedområde: 4. Organisasjon og forvaltning	26
4.1 <i>Forvalte FoU-ordningen.....</i>	<i>27</i>
4.2 <i>Styrke menighetsutviklingen.....</i>	<i>27</i>
4.3 <i>Utvikle nøkkeltall og statistikk.....</i>	<i>28</i>
4.4 <i>Følge opp IKT-strategien for Den norske kirke (KM 03.7/09)</i>	<i>28</i>
4.5 <i>Utvikle kirkens medlemsregister</i>	<i>29</i>
4.6 <i>Utvikle hensiktsmessig stillingsstruktur (KM 4/08 m.m.)</i>	<i>30</i>
4.7 <i>Kjønn og likestilling (KR 53/08)</i>	<i>30</i>
4.8 <i>Følge opp kommunikasjonsplan (KM 4/06).....</i>	<i>31</i>
Hovedområde: 5. Diakoni	33
5.1 <i>Innføring i plan for diakoni (KM 6/07).....</i>	<i>33</i>
5.2 <i>Arbeidet med utredning av Diakonatotet (KM 06/07) videreføres</i>	<i>35</i>
5.3 <i>Inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse i kirken(KM 13/06)</i>	<i>35</i>
5.4 <i>Skaperverk og bærekraft (KM 4/07 og KM 5/08)</i>	<i>36</i>
Hovedområde: 6. Kirkemusikk og kultur	38
6.1 <i>Kirkemusikk. Følge opp plan for Kirkemusikk (KM 06/08).....</i>	<i>38</i>
6.2 <i>Kirke & kultur: Kunsten å være kirke – kultur – melding (KM 7/05).....</i>	<i>39</i>

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)	40
7.1 Kirkerelasjoner internasjonalt.....	40
7.2 Kirkerelasjoner i Europa	41
7.3 Kirkerelasjoner i Norge	42
7.4 Samarbeid menighet og misjon(SMM) (KM 05/05).....	42
7.5 Menneskerettigheter, klima, økonomisk rettferdighet og fred	43
7.6 Menighetenes internasjonale engasjement (KUI).....	44
7.7 Religionsdialog og religionspolitikk	45
7.8 Innvandring og integrering (KM 7/09)	45
Hovedområde: 8. Samisk kirkeliv (SKR)	46
8.1 Plan for samisk kirkeliv (KM 07/06).....	46
8.2 Samiskkirkelig samarbeid over landegrensene.....	47
8.3 Urfolk	47
8.4 Kompetansebygging / rekruttering	47
8.5 Språk	47
8.6 Flytting av Samisk avdelings kontor	48
Hovedområde 9: Administrative forhold	50

Vedlegg 1: Rapport på likestilling

Vedlegg 2: Mål, styringsparameter og resultatindikatorer

Vedlegg 3: Forkortelser i Årsrapport og Årsplan

Innledning

Årsrapporten for 2010 er satt opp etter samme mal som Årsplanen og omtaler virksomheten i De sentralkirkelige råd. Den skal vise hvilke resultater som er oppnådd for de vedtak fra Kirkemøtet som er fulgt opp i 2010, samt de mål som Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet har i sitt tildelingsbrev til Kirkerådet.

Mål- og resultatstyringen er tilpasset Kirkerådets egenart. Delmål og tiltak var tilpasset de rammene som var til disposisjon. I planen for 2010 var det inntatt et risikobilde ved årets begynnelse, for å følge opp kravet om risiko- og vesentlighetsvurdering i statens økonomireglement. For hvert av rådene var risikoen synliggjort i et risikokart. Risikobildet var satt opp ut fra en vurdering av sannsynlighet(s) for at en hendelse inntreffer og den forventede konsekvensen(k) den ville medføre for måloppnåelsen dersom den inntraff. Risikobildet er fulgt opp gjennom året ved den tertiale rapportering.

Årsplanen for 2010 var inndelt i Hovedområde, hovedmål og delmål. Det har vært arbeidet med å knytte aktivitet og økonomi tettere sammen. Alle mål og delmål har derfor vært knyttet til kostnadsbærere i økonomisystemet. Årsplan og budsjett ble fulgt opp i løpet av året ved at det ble gjennomført tertialrapportering. Kirkerådet har arbeidet med å følge opp den generelle målsetning i staten om å ha en kostnadseffektiv drift.

Pr 30.8.10 har Kirkerådet også rapportert Tilstandsrapport til departementet. I årsplanen har vi hatt fokus på de viktigste faglige målene. Andre faglige mål og mål for administrasjon og ledelse blir behandlet intern i direktørens ledergruppe. Denne avgrensning ble gjort for å "spisse" dokumentet.

Det har vært en dialog med departementet på å finne styringsparametre og indikatorer på resultatmålene i tildelingsbrevet: Demokratireformen, Trosopplæringsreformen og lokalt forsøks- og utviklingsarbeid. Dette er et krevende arbeid og vil fortsette i 2011.

Kirkemøtets visjon og strategi

... til for menighetene ...

Kirkemøtet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på saker av felleskirkelig karakter og ellers på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene – slik det står i kirkeloven (§ 24). Kirkemøtet har vedtatt en strategi med satsingsområder for å følge opp dette.

Denne ble vedtatt i sak KM 8/08:

DEN NORSKE KIRKE

I Kristus, nær livet

- en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke

bekjennende, ved å dele og gi videre troen på den treenige Gud.	misjonerende, ved å vitne om Jesus Kristus lokalt og globalt sammen med den verdensvide kirke.	tjenende, ved å vise omsorg gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, kamp for rettferdighet og vern om skaperverket.	åpen, ved å utvikle fellesskap som verdsetter mangfold og respekterer ulikheter.
---	--	---	--

Den norske kirkes satsingsområder for perioden 2009 - 2014. Målsettingene blir vedtatt i planene og refereres her.

Diakoni	Kirkemusikk & kultur	Barn og unge	Gudstjenesteliv	Samisk kirkeliv
Plan for Diakoni (KM 2007) Bærekraft-reformen (KM 2008)	Plan for kirkemusikk (KM 2008) Kunsten å være kirke – kulturmelding (KM 2005)	Plan for trosopplæring (KM 2009) Kirke for 18 – 30 (KM 2009)	Reform av kirkens gudstjenesteliv (KM 2011)	Plan for samisk kirkeliv (KM 2011)

...til for menighetene ...

Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd er først og fremst til for menighetene. Sammen med menighetene vil vi også i 2010 bygge en kirke som bærer et tydelig og sant vitnesbyrd om Jesus Kristus. En bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke som er i Kristus, og nær livet. Alle saker som vi arbeider med i 2010, skal bære preg av dette.

Kvaliteten på Kirkerådets arbeid avgjøres av om det vi leverer, fungerer lokalt i menighetene. I 2009 ble det satt i gang en forskning og evaluering av Kirkevalget. Rapport ble fremlagt våren 2010 og reglene ble justert av Kirkemøte i høst. Nye reviderte regler vil gjelde ved gjennomføring av Kirkevalget 2011.

KIRKERÅDET

Tilstandsrapport. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde

Tilstandsrapport

De sentralkirkelige råd har i 2010 hatt et år med mange og store utfordringer. Kirkerådet har hatt 4 møter og behandlet 56 saker.

Kirkemøtet 2010 fant sted i Tønsberg. Etter kirkevalget i 2009 består Kirkemøte av 115 valgte medlemmer, en økning fra tidligere 84. Økningen er et resultat av demokratireformen i Den norske kirke. Viktige saker som ble behandlet var: Gudstjenestereformen, Regler for kirkevalg 2011 og valg på ledere og medlemmer i råd og utvalg. Neste Kirkemøte finner sted i Tønsberg i april i år, siden møtet legges til våren f.o.m. 2011.

Trosopplæringsreformen er over i fast drift, arbeidet med gudstjenestelivet går videre, kultur og kirkemusikk er etablert som nytt satsingsområde og det arbeides med nye ordninger og strukturer for Den norske kirke.

I 2009 ble det startet et arbeid med å omorganisere den sentralkirkelige organisasjon. Dette ble fullført i 2010 etter at IKT-funksjonen ble samlet i en egen seksjon.

Det har vært arbeidet med å følge opp IKT-strategien for Den norske kirke som ble vedtatt i 2009.

Det er en stor utfordring å synliggjøre og tydeliggjøre at De sentralkirkelige råds første og fremste utfordring er å være "til for menighetene". Menighetsutvikling og planarbeid er derfor sentralt i 2010, og gjennom en strukturert og tydelig satsing på at planene er verktøy til fornyelse og ny giv, ønsker vi å løfte fram en kirke som er en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke, i Kristus – nær livet. Dette er et satsingsområde som KR har lite ressurser til å arbeide med.

Kirkerådet har et langsiktig perspektiv på alt sitt arbeid. Budsjettarbeidet er i for stor grad preget av ettårsbudsjetter. Det statlige økonomireglement gjør at alle bevilgninger kun gjelder for ett budsjettår om gangen. Uklarhet om rammer rundt årsskiftet vanskeliggjør planleggingen. Årsplanarbeidet er derfor alltid preget av en viss usikkerhet. Enkelte prioriterte oppgaver har det vært vanskelig å få finansiering til også i 2010.

Kirkerådet er opptatt av at Den norske kirke har et godt omdømme. Tilstandsrapporten for Den norske kirke 2010, som ble lagt fra av KIFO, viser at oppslutningen om kirkens aktiviteter er forholdsvis stabil fra år til år. I rapporten fra innbyggerundersøkelsen, i regi av DIFI, fra 2010 Del 2, slås det fast at befolkningen er mer fornøyd med Den norske kirke enn med noen annen virksomhet. Det er bare IKT-brukervennligheten som får dårlig karakter. Her er det store utfordringer som Kirkerådet ønsker å gå løs på. Høyeste prioritet er en ny internettplattform, som vil gjøre det langt lettere å finne fram på nettet.

1. Stat - kirke

Den norske kirke har arbeidet videre med det fremtidige forhold til staten i lys av den politiske avtalen som ble inngått i Stortinget 10. april 2008 og forberede endringer som kan komme etter 2013.

Kirkemøtet behandlet saken i 2007 (KM 08/07). En nyoppnevnt arbeidsgruppe, oppnevnt av direktøren, startet ved årets begynnelse dette arbeidet. Utvalget vil legge fram en rapport i løpet av 2011.

Kirkevalget 2009 ble evaluert av KIFO/MF. En omfattende rapport ble presentert. Reglene for Kirkevalget 2011 er justert som en følge av rapporten. Planleggingen av Kirkevalget i 2011 startet opp.

2. Barn, unge og trosopplæring.

Plan for trosopplæring ble vedtatt på KM i 2009. Planen ble lansert i vår og skal nå tas i bruk i alle menigheter. Det er et mål at de som er i gang med organisert trosopplæring har en godkjent plan innen 2012.

I 2010 var ca 480 000 av ca. 800 000 døpte mellom 0-18 år hjemmehørende i menigheter som mottar tilskudd. 110 regionale/ nasjonale utviklingsprosjekt er i gang/gjennomført.

I følge KIFOs tilstandsrapport var det 41 920 døpte i 2009 mot 42 599 i 2010. Antall konfirmerte var 41 885 i 2009 mot 41 655 i 2008, en nedgang på 230 (0,5 %).

3. Gudstjenesteliv

I 2010 behandlet Kirkemøtet Reform av kirkens gudstjenesteliv, dette innebærer ny ordning for menighetens hovedgudstjeneste.

Vedtak ble fattet etter at forslag til ny gudstjenesteordning har vært på høring og utprøving i 96 menigheter rundt i landet der alle bispedømmene var representert. Høringen har ført frem til store endringer i store deler av materialet samt endret utgivelsesmodell av ny salmebok. Høringsfristen var 15. september 2009. Høringsmaterialet har vært gjennomgått og vært gjennom behandling i tre kirkerådsmøter og i bispemøtet før saken ble behandlet på Kirkemøte i 2010.

Endelig behandling skjer på Kirkemøtet i 2011. Dette gjelder: hovedgudstjenesten med nattverd, dåp i gudstjenesten, tekstbok og alminnelige bestemmelser.

Gudstjenestelivet er viktig for at kirkelovens § 9, § 23 og § 24 ledd om å ”vekke og nære det kristelige liv i menighetene” kan bli muliggjort. Derfor er det så viktig og lykkes med gudstjenestereformen.

I KIFOs tilstandsrapport for 2009 er gudstjenesten tema for hovedartikkelen i årsrapporten. Hovedinntrykket fra rapporten er at oppslutningen om gudstjenesten holder seg godt, men at det er store variasjoner mellom og innad i de enkelte bispedømmer. Rapporten understreker at når gudstjenestebesøket går noe ned så er det først og fremst for at de som går ofte synker, mens antallet av dem som går av og til muligens stiger noe. Dette kan ha sammenheng med at mange i menighetene er blitt mer mobile og reiser til fritidsboliger og hytter etc. mer enn før og at livsmønsteret endrer seg fra generasjon til generasjon.

4. Organisasjon og forvaltning.

FOU-arbeid

Det er et mål å legge til rette for lokalt forsøks- og utviklingsarbeid og oppmuntre til mer samarbeid i og eventuelt sammenslåing av menighets- og fellesråd. Erfaringer fra prosjektene vil spres gjennom kirken.no. Det er viktig at kirkens organisering og forvaltning er kostnads- og brukerorientert.

IKT (Informasjon og kommunikasjonsteknologi)

En ny IKT-strategi for Den norske kirke for 2009-2014 ble utarbeidet i 2009. Visjonen for IKT-satsingen er: Kirken samlet til ett IKT-rike, med felles verktøy for alle medarbeidere, og likt servicenivå til alle, der kirkens brukere er i sentrum. I 2010 har det vært arbeidet med å få frem et beslutningsgrunnlag for veivalg videre. Det er et mål å forbedre de elektroniske prosesser og få til

en bedre samordning i Den norske kirke. Dette er krevende fordi organiseringen, styringen og finansieringen på området er så kompleks.

Medlemsregisterets brukersenter ble satt i drift 1. januar 2010. Det arbeides videre med sikkerhet, kvalitet og brukerstøtte. Planen er å utvikle registeret videre med sikte på å innføre elektronisk kirkebok til neste år. Antall medlemmer i registeret var pr 1.1.2011 3 854 232. Det er en liten nedgang på siste år og viser at medlemstallet er svært stabilt.

5. Diakoni

Plan for diakoni

Ressursene til diakoni i 2010 er ikke økt. Det er gode tilbakemeldinger fra de menigheter som har diakon. Disse har et mye tettere samarbeid mellom menighet, kommune og lokalmiljø enn de som mangler diakonal bemanning. Samarbeidet utløser kommunale midler og frivillig engasjement. De diakonale tilbudene er viktige for kirkens omsorgstjeneste.

Skaperverk og bærekraft

Prosjektet, som ble vedtatt av KM, er et samarbeidsprosjektet med Bispemøtet, Norges kristne Råd og Kirkens nødhjelp. Målet er at kirken skal være en tydelig aktør for et mer miljøvennlig samfunn og bidra til å promotere en mer ansvarlig klima- og miljøpolitikk. Kirkens engasjement for miljø og klima har fått mye oppmerksomhet i 2010. Målet for antall grønne menigheter på 200 ble nådd i 2010.

Det har ikke lyktes å skaffe ekstern finansiering av koordinatoren i prosjektet.

6. Kirkemusikk og kultur.

Målet i 2010 var å oversette Plan for kirkemusikk til nordsamisk og dette er blitt gjennomført etter planen. Kirkerådet har ikke hatt stillingsressurser til å arbeide med kirkemusikk.

2010 var det første hele driftsår for stillingen som kulturrådgiver. Kirkerådet er glad for at den statlige bevilgningen ble trappet opp i 2010 slik at alle bispedømmene nå har midler til hver sin kulturrådgiver. Samarbeidet med rådgiverne i bispedømmene vil fortsette.

KIFOs tilstandsrapport for 2010 (s 41) viser at det var 1 391 963 deltakere på 10 970 konserter og andre kulturarrangementer i kirkene i 2009.

Når vi ser tilbake på året bør to setninger sies om oss som sentralkirkelige organ, at vi har vært "til for menighetene" og at vårt arbeid har gitt en kirke som er "I Kristus – nær livet".

Risikobilde

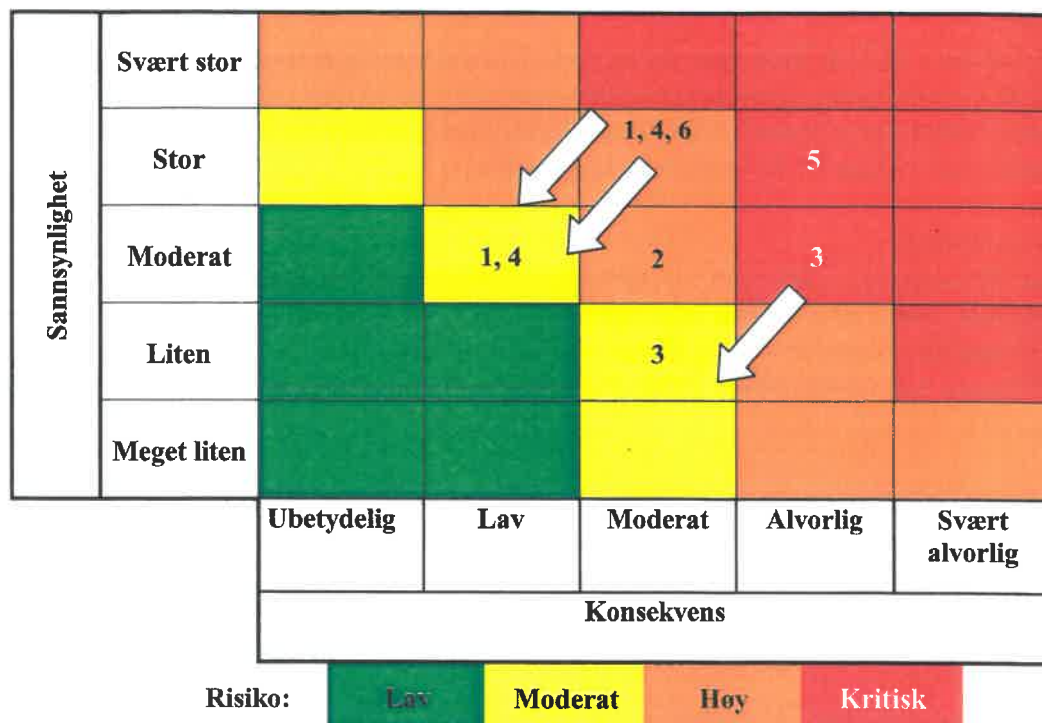
Kirkerådet har arbeidet systematisk for å redusere risikoen gjennom året. Mange av oppgavene var sårbare fordi de var knyttet til medarbeidere med spesiell kompetanse og svært knappe økonomiske ressurser. Arbeidet har vært kompleks og på flere områder vært preget av nybroddsarbeid. Samtidig berører det mange. Ulike tiltak har vært satt i verk.

Kirkerådet har mange reformer i gang på samme tid. Dersom disse ikke blir gjennomført som planlagt på grunn av mangel på personellmessige eller økonomiske ressurser vil det gå utover innhold, framdrift og omdømme.

De områder i Kirkerådets årsplan som hadde størst innebygget risiko pr 1.1.2010 var:

1. Kirkevalg 2011, 2. Trosopplæring, 3. Gudstjenestereformen, 4. Følge opp IKT-strategien, 5. Medlemsregisteret (sikkerhet) og 6. Diakoni.

Områdene er plassert i risikokartet etter nummer. Risikoen er fulgt opp gjennom året og vurdert på nytt ved årsskiftet. Arbeidet følges opp videre i årsplanen for 2011.

1. Til Kirkevalget 2011 ble det bevilget 6 mill. kr i revidert budsjett. Dette gjorde at planleggingen kunne intensiveres. Dette har vært viktig for å planlegge valget. Risikoen ble dermed redusert.

2. Arbeidet med *IKT-strategien* kom noe senere i gang enn planlagt. Utredningsarbeidet ble dermed forsinket. Kompetansen i KR er økt etter at stillingen som fagdirektør ble besatt. Kirkerådet har dermed bedre forutsetninger for å følge opp dette arbeidet og risikoen er redusert.

3. Arbeide med *gudstjenestereformen* passerte en viktig milepæl når saken for første gang ble behandlet på Kirkemøte. Det har vært en lang prosess. Det har vært et omfattende og krevende arbeid. Målene i 2010 ble nådd. Utfordringene fremover er fortsatt mange og store.

Sikkerheten ved pålogging ved for eksempel å etablere to-faktor-autentisering i medlemsregisteret er ikke blitt forbedret i 2010 og risikovurderingen er derfor ikke endret. Det arbeides fortløpende med å forbedre datakvaliteten. Det nasjonale arbeidet med Plan for diakoni og plan for trosopplæring har også uforandret risiko.

MELLOMKIRKELIG RÅD

Tilstandsrapport. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.

Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål har vært utøvende instans for Mellomkirkelig råd, og gjennomført de planer rådet har vedtatt for å oppfylle det mandat Kirkemøtet har gitt for arbeidet. Mellomkirkelig råd har hatt 3 møter og behandlet 45 saker.

Det har vært relasjonsbygging for å oppnå felles mål sammen med andre partnere enn Den norske kirke. Målet for avdelingen har vært å videreutvikle Den norske kirke som en troverdig partner i dialog og samhandling. Det gjelder som medlem i internasjonale økumeniske organisasjoner, i bilaterale relasjoner bygd på særskilte avtaler, i felleskirkelige tiltak i Norge, i dialog og samarbeid med andre religioner og livssynssamfunn og i samarbeid med andre kirkelige organisasjoner i Norge som er rettet mot internasjonale spørsmål og kirkesamarbeid.

Avdelingen har også arbeidet for å legge til rette for at våre egne menigheter blir engasjert i og har nytte og glede av økumenisk, internasjonalt og interreligiøst arbeid.

Hovedmålet har fungert styrende for avdelingens arbeid i 2010, og må sies å ha vært oppnådd innenfor de gitte rammer – både helhetlig, og innenfor de enkelte faglige og relasjonelle områdene som er reflektert i delmålene. I 2010 deltok Den norske kirke på Det lutherske Verdensforbunds generalforsamling, og har fulgt opp med å øke sin representasjon både i LVF og andre økumeniske organisasjoners styrer, råd og arbeidsgrupper. Den norske kirke har videreført sin sterke tilknytning til Kirkenes Verdensråd, ikke minst gjennom lederskap. Også i KEK, CPCE og Porvoo vil engasjementet fortsette, blant annet gjennom to medlemmer av KEKs Sentralkomiteé, en visepresident i CPCE, sekretariatsansvar for Porvoo, samt deltakere i diverse arbeidsgrupper.

Spesielle satsingsområder i 2010 var:

- Oppfølging av KM-vedtaket i 2008 om kirkens arbeid med integrering og migrantmenigheter, og oppfølging av KM-vedtaket i 2009 vedrørende kristne innvandrere i Norge.
- Deltakelse i Det lutherske verdensforbunds generalforsamling i Stuttgart.
- Gjennomføring av 100-årsjubileet for Misjonskonferansen i Edinburgh i 1910.
- Fremleggelsen av en KM-sak om "Hva vil det si at Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke i dag?"

Olav Fykse Tveit startet opp som generalsekretær i Kirkenes Verdensråd 1. januar 2010, og Den norske kirke har gjennom dette styrket sitt samarbeid med denne sentrale økumeniske organisasjonen.

I tillegg var oppfølging av Den norske kirkes engasjement for kirkene i Midtøsten høyt prioritert. Samarbeidet med de tre søsterkirkene ELCJHL (Israel/Palestinske områder), ELCSA (Sør-Afrika) og IECLB (Brasil) ble videreført – både gjennom særskilte prosjekter over OVF og gjennom andre former for partnerskap.

Risikobilde. Ved årets begynnelse var det størst risiko knyttet til:

1. LVFs generalforsamling, 2. Markeringen av Edinburghjubileet 3. Støtten til kirkene i Midt-Østen. Områdene er plassert i risikokartet etter nr.

Sannsynlighet	Svært stor						
	Stor						
	Moderat			1, 2	3		
	Liten		1, 2 og 3				
	Meget liten						
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig	
		Konsekvens					
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk		

MKR har arbeidet for å redusere risikoen. Dette er gjennomført med å følge opp de ulike tiltak som er beskrevet under delmålene i hovedområde 7.

Arbeidet er gjennomført med de ressursene som har vært tilgjengelig og i tråd med tiltakene i årsplanen. Det var ingen eller lav risiko ved årets slutt.

Effekten er illustrert ved de hvite pilene i risikokartet.

SAMISK KIRKERÅD

Tilstandsrapport. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.

Tilstandsrapport.

Samisk kirkeråd skal verne, fremme og utvikle samisk kirkeliv som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke. Rådet skal styrke samiskkirkelig fellesskap over landegrensene og ivareta kirkelig urfolksarbeid.

Samisk kirkeråd har hatt 4 møter og behandlet 44 saker.

Hovedsatsingen for Samisk kirkeråd i 2010 har vært arbeidet med Strategiplan for samisk kirkeliv, som dette året har vært i en utadrettet fase. Planen ble sendt på høring i februar 2010. Forslag til Plan for samisk trosopplæring fulgte også med i høringen. Høringen bidro til dialog med og innspill fra en stor bredde av relevante aktører i / for samisk kirkeliv. Dette i et omfang som ikke har funnet sted tidligere. 4 høringsseminarer er gjennomført, og 60 hørings svar er mottatt. Høringen har lagt grunnlag for en solid forankring av innholdet i planen. Målet var å behandle strategiplanen på Kirkemøtet i 2010, men pga sent innkomne hørings svar og begrensede ressurser i sekretariatet, ble saken utsatt til Kirkemøte 2011. Saken var til siste gangs behandling i Samisk kirkeråd desember 2010. Da Kirkemøtet i 2011 er på våren vurderes ikke denne utsettelsen som kritisk.

Behandlingen av Strategiplan for samisk kirkeliv på Kirkemøtet 2011 og den videre oppfølging blir svært viktig for samisk kirkeliv fremover. Planen har fått mange gode tilbakemeldinger. For at denne kan realiseres vil det være behov for flere stillinger og økte økonomiske rammer.

Arbeid med strategier og tiltak for å styrke bruken av nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk språk i Den norske kirke har vært høyt prioritert i rammen av arbeidet med Strategiplan for samisk kirkeliv. Det finnes ikke egne språkstillinger for ivaretagelse av sørsamisk og lulesamisk språk på noe nivå i Den norske kirke. Det begrenser muligheten for tiltak og fremdrift i forhold til disse språkene. Plan for trosopplæring og Plan for kirkemusikk er oversatt til nordsamisk og lagt ut på www.kirken.no i 2010. Det foreligger ingen oversettelser av disse til sør- og lulesamisk språk. Sammendrag av forslag til strategiplan er oversatt og trykt på alle tre samiske språk.

Nordsamisk liturgisamling er lagt ut på nett. 1. korrektur av nordsamisk liturgibok er mottatt ved utgangen av 2010, men endelig trykking er skjøvet ut i 2011. Lulesamiske liturgier er ikke ferdig godkjent etter planen, men kvalitetssikret etter høring og sendt til godkjenning til Sør-Hålogaland biskop i november. Endelig godkjenning i SKR og KR antas fullført i 1. kvartal 2011. Det har ikke vært kapasitet til å følge opp det sørsamiske liturgiarbeidet.

Samisk kirkeråd har tidligere utviklet studieplan til kurset *Tro og livssyn i Sápmi*, og vurderte det som viktig å få oppstart av kurset igjen på Samisk høgskole høsten 2010. Det ble lagt ressurser i dette i jan-feb arbeidet med dette, men bekreftelsen fra Samisk høgskole kom for sent med tanke på rekruttering til kursstart høsten 2010. Delmålet er ivarettatt i et langsiktig perspektiv gjennom arbeidet med Strategiplan for samisk kirkeliv.

Plan for samisk trosopplæring som er en supplerende plan til *Plan for trosopplæring. Gud gir – vi deler* ble endelig vedtatt av Samisk kirkeråd i desember. Planen vil bidra til en trosopplæring som ivaretar samiske barn og unges kulturelle tilknytning. Nettstedet for samisk trosopplæring www.osko.no, er videreutviklet med et nytt tilbud for aldersgruppen 12-15 år på norsk. Versjoner på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk er under utarbeidelse. Samisk verdikonferanse er holdt i

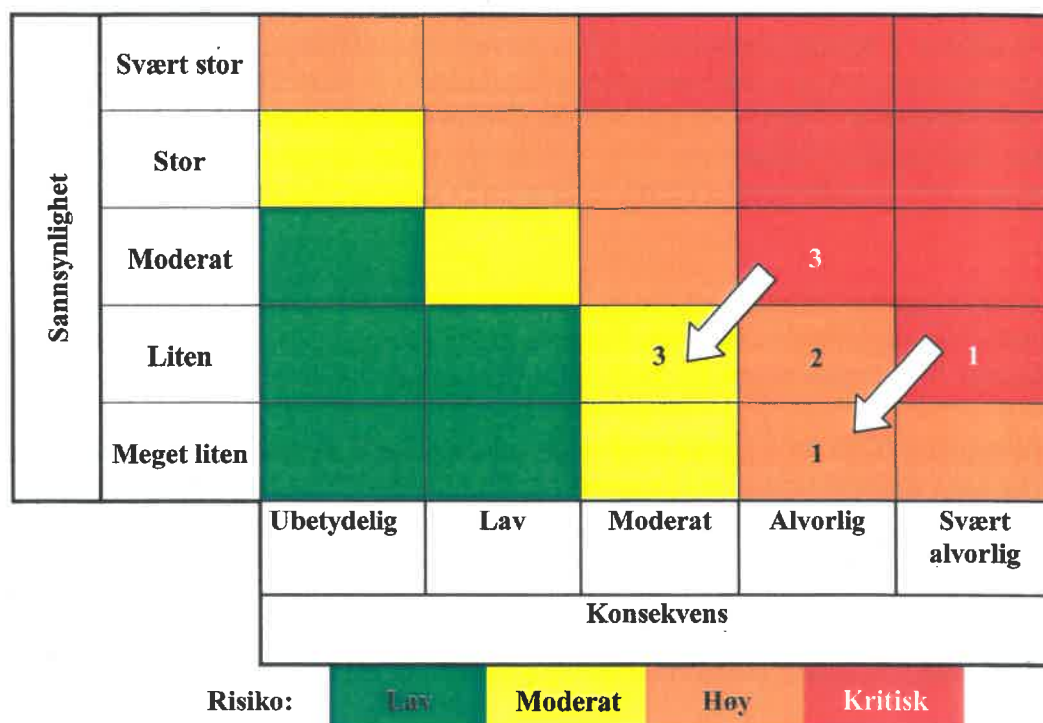
samarbeid med KUN med samisk konfirmantleiarbeid som tema. Erfaringsutveksling med Svenska kyrkans arbeid på feltet utgjorde en viktig del. Totalt 39 deltok, hvorav 6 fra Sverige. Samisk kirkeråd har bidratt til utgivelse av Bibelboka mi (4-årsbok) på nordsamisk, og oversettelse av denne til lulesamisk (utgis vår 2011).

I risikobildet pr 1.1.10 var det størst risiko er knyttet til:

1. Plan for samisk kirkeliv.
2. Samiske språk.
3. Kompetansebygging / rekruttering ble tatt inn i planen med kurs gjennom samisk høgskole. Målet i 2010 ble ikke nådd.

Områdene ble plassert i risikokartet etter nummer.

Risikoen ved årsskiftet er vurdert på nytt og vil bli fulgt opp i arbeidet med årsplanen for 2011.

1. Plan for samisk kirkeliv

I 2010 har det vært arbeidet systematisk med Plan for samisk kirkeliv. Arbeidet er gjennomført og planen ble siste gang behandlet i SKR i desember. Opprinnelig plan var at den skulle vært lagt fram for Kirkemøtet 2010. Pga. sent innkomne høringsvar og at ressursene i samisk avdeling var begrensende tok dette arbeidet lenger tid enn planlagt. Planen legges fram for Kirkemøtet i 2011 og risikoen er redusert fra kritisk til høy. De første satsingene er fremmet i stasbudsjettet for 2012, men det er en risiko for at arbeidet kan bli skjøvet ytterligere ut i tid.

2. Samisk språk.

Risikobildet er uforandret. Det finnes fortsatt ikke egne språkstillinger for ivareta sørsamisk og lulesamisk på noe nivå i Den norske kirke. Risikoen er derfor uforandret.

3. Kompetansebygging/rekruttering

Det arbeides målbevisst med rekruttering og kompetanse i strategiplan for samisk kirkeliv. Risikoen er dermed redusert fra kritisk til moderat.

Hovedområde: 1. Stat – kirke

Hovedmål:

Følge opp den politiske avtalen i Stortinget (10.4.2008).

Gi kirkens organer en sterkere demokratisk legitimitet og forankring blant kirkemedlemmene gjennom nye valgregler.

Utvikle ny kirkeordning med nye relasjoner mellom stat og kirke.

Generell vurdering av hovedmålet
<p>Kirkeforliket i Stortinget fra 2008 har som målsetning at Den norske kirke fortsatt kan videreføres som en åpen, inkluderende og landsdekkende folkekirke, med dåpen som medlemskriterium, og med rom for ulike grader av engasjement og ulike teologiske retninger. Kirkevalgene i 2009 og 2011 er et ledd i å gi Den norske kirke en sterkere demokratisk legitimitet og forankring hos kirkemedlemmene.</p> <p>Kirkevalget 2009 og evaluering av dette ga i all hovedsak et tilfredsstillende resultat sett i forhold til de forventninger forliket hadde fastsatt. Arbeidet med kirkevalget 2011 er startet opp og valgreglene for 2011 ble drøftet og endret på Kirkemøtet i 2010.</p> <p>Kirkerådet har igangsatt et arbeid for å utarbeide et forslag til ny kirkeordning basert på Stortingsforliket av 2008, tidligere Kirkemøtevedtak og erfaringer fra forsøk og organiseringsendringer i kirken.</p> <p>En samlet og godt forankret utvikling av en ny kirkeordning bør skje over flere år. Utviklingen er gitt et godt utgangspunkt med en styrking av det kirkelige demokrati. Ca. 9 500 medlemmer i menighetsrådene deltar i det lokale arbeidet i soknene.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1.1 Demokratireformen (KM 11/08)</i>		
Evaluere Kirkevalget 2009.	<p>1) Gjennomføre forskningsbasert evaluering på oppdrag fra Kirkerådet.</p> <p>2) Utarbeide en intern evalueringsrapport der gjennomføring i Kirkerådet og samarbeid med kirkens regionale og lokale ledd samt eksterne aktører gjennomgås.</p>	<p>1) Forskningsrapport ble levert og presentert for alle aktuelle kirkelige organer i april. Resultatet var i all hovedsak at valget hadde innfridd forlikets forutsetninger. Direktevalg er krevende. Det forutsetter en bred presentasjon av kandidater, dette ble ikke vurdert som tilfredsstillende ved valget i 2009.</p> <p>2) Rapport ble lagt frem og behandlet i Kirkerådet i mars. Rapporten stadfester at målsetningene fra forliket langt på vei er oppnådd, og gir en bred oversikt over de viktigste aktører som ble involvert og beskrev de utfordringer og forbedringspotensialer 2011-valget kan optimalisere.</p>

ÅRSRAPPORT 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
Planlegge kirkevalget 2011.	1) Revidere regler for kirkevalget i lys av erfaringene fra Kirkevalget 2009. 2) Gjennomføre kurs for lokale valgmedarbeidere. 3) Videreutvikle valgmodul. 4) Utarbeide plan for kommunikasjon.	1) Forslag er utarbeidet i henhold til hovedkonklusjoner fra forskningsrapporten og signaler fra KR. Regelendringene ble lagt frem for Kirkerådet til 2. gangs behandling i september og endelig fastsatt av Kirkemøtet i november. Regler er senere godkjent av FAD. 2) Kursopplegg er utarbeidet av Kirkerådet og distribuert til de valgansvarlige som gjennomfører kurs i bispedømmene i januar og februar. 3) Spesifikasjoner for utbedringer er utarbeidet av Kirkerådet og sendt til underleverandør for videre programmering. Prosessen er noe forsinket, men likevel innenfor rimelige marginer i henhold til planlegging av kirkevalget. 4) Valg av kommunikasjonsbyrå skjer på nyåret 2011. Utvikling av kommunikasjonsstrategi skal skje i samarbeid med valgt byrå.
Utrede valgeregler for samisk representasjon og representasjon fra døvemenighetene.	1) Vurdere valgordninger for valg av samiske representanter. 2) Vurdere valgordninger for valg av døves representant.	1) Forslag til endrede regler ble sendt på høring, men på bakgrunn av høringen ble det besluttet å ikke fremme forslag til endrede regler for Kirkerådet i september. Tas opp til ny vurdering etter at Strategiplan for Samisk kirkeliv er vedtatt. 2) Vurdering ble lagt fram for Kirkerådet på møte i mai. Det ble ikke foreslått noen endringer.
<i>1.2 Utvikle ungdomsdemokratiet (KM 11/93 og UKM 07/09) og øke ungdomsrepresentasjon</i>		
Opprettholde ungdomsandelen i KM og BDR og øke antall representanter i menighetsrådsvalget. Det skal stå minst 2 kandidater under 30 år på de fleste lokale lister.	1) Samarbeide med kirkevalgssekretariatet og ungdomsrådgiverne om å holde fokus på målsettingen og publisere funn fra undersøkelse om unge i menighetsråd. 2) Ungdommens kirkemøte (UKM) videreutvikles som et viktig organ for unges medvirkning i kirkens beslutningsprosesser og som en sentral premissleverandør til tenkning om kirkelig ungdomsarbeid.	1) Det er satt i gang en prosess rundt arbeidet med å skape bevissthet hos menighetene på hvordan få unge til å stemme ved valget, samt å få inn unge i menighetsråd. Undersøkelse om unge i Menighetsråd gjennomføres ikke. 2) Sak på UKM 2010 om ungdomsdemokratiet – spesielt i forholdt til regionalt/lokalt nivå. Arbeider med tettere oppfølging av BDR og UR. Flere delegater enn tidligere år (48). Vedtaket fra UKM er sendt videre til demokratireformen, samt at de andre utfordringer fra UKM arbeides det videre med.

ÅRSRAPPORT 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>1.3 Stat-kirke - kirkeordning (KM 10/08, KM 08/07)</i>		
<p>Utvikle forslag til ny Kirkeordning fram mot grunnlovs- endringer 2012 (KM 10/08), på grunnlag av KM-vedtak i perioden 2004-2008.</p>	<p>1) Starte arbeidet med å utvikle forslag til ny kirkeordning, med vekt på myndighetsrelasjoner mellom Kirkemøte og Storting, kirkelige organers rettslige status samt oppgaveoverføring fra statlige myndigheter til kirkelige organer.</p> <p>2) Avklare oppgaver og arbeidsfordeling med departementets kirkeavdeling.</p> <p>3) Planlegge oppbygging av nødvendig kompetanse innen kirkelig organisering i Kirkerådet.</p>	<p>1) Arbeidsgruppe er nedsatt med Trond Bakkevig som leder og Knut Andresen er tilsatt som arbeidsgruppens sekretær. Gruppen har hatt 6 møter og er godt i gang med å utarbeide et konkret forslag til endret kirkeordning som følge av endrede relasjoner mellom stat og kirke.</p> <p>2) Samtaler er påbegynt, det er avholdt 2 planleggingsmøter mellom saksbehandlere i departementets kirkeavdeling og kirkerådets avdeling for kirkeordning.</p> <p>3) Ikke påbegynt. Det er ikke klart hvilke områder KR skal bygge opp kompetanse på ennå. Arbeidet utsettes til 2011.</p>
<i>1.4 Oppfølging av Stortingsforliket april 2008 (KM 08/07)</i>		
<p>Starte utredninger av utnevning av proster og biskoper.</p>	<p>1) Samle problemstillinger, avklare hovedalternativer og foreta interne vurderinger i Kirkerådet.</p> <p>2) Avklare andre prosesser som kan startes i rammen av forliket, i samråd med departementet.</p>	<p>1) Saken planlegges behandlet på KM 2012. Flere forhold må koordineres med prosesser i departementet og har vært til drøfting på felles møter mellom FAD og avdeling for kirkeordning i KR.</p> <p>2) Det har vært felles drøftinger om forestående endringsforslag til Gravferdslov og Kirkelov. Videre gjennomgår oppnevnte arbeidsgrupper feltene statistikk og forsøks- og utviklingsarbeid. En bred IKT-satsing vil også innvirke på kirkelig organisering.</p>

Hovedområde: 2. Barn, unge og trosopplæring.

Hovedmål:

Stimulere til livslang læring i kirken ut fra Jesu oppdrag med å døpe og lære.

Gjennomføre trosopplæringsreformen i tråd med Stortingets og Kirkemøtets vedtak med en særlig vekt på implementering av ny Plan for trosopplæring.

Arbeide med strategiutvikling for og med aldersgruppen 18-30 i tråd KM sak 5/09.

Være en kompetent aktør når det gjelder religion- og livssynsspørsmål i skole og barnehage, og bidra til at kirken er en god samarbeidspartner for skole og barnehage.

Generell vurdering av hovedmålet

Trosopplæringsreformen, som ble vedtatt i Stortinget i 2003, ble over statsbudsjettet i 2010 tildelt 170 mill. kr. Økningen i 2010 var på 20 mill. kr. Tidsperspektivet på gjennomføringen er 10 år. Kirkerådet har ønsket en raskere opptrappingsplan slik at alle medlemmer, med vekt på de døpte, kan få tilbud om trosopplæring før 2013. Kirkerådet har tatt opp dette med departementet i budsjettforslag i henhold til de frister og rutiner som gjelder i staten. Innføring av trosopplæring har vært krevende bl.a. fordi det ikke har vært lagt noen forutsigbar opptrappingsplan.

Ved utgangen av 2010 var 674 menigheter tilført trosopplæringsmidler, 471 menigheter er nå i reformens gjennomføringsfase. 203 menigheter er i mellom-perioden. Disse er fordelt på 68 prostier som ikke samlet har fått trosopplæringsmidler. I tillegg har Døvekirken fått midler fra 2010. Antall medlemmer mellom 0-18 år er om lag 810 000. I de menigheter som mottar trosopplæringsmidler er det til sammen 481 300 av disse. Fortsatt gjenstår innføring i mange menigheter før alle døpte kan gis tilbud om trosopplæring. Målet om at alle skal få et tilbud ved utgangen av 2013 vil ikke bli nådd uten en vesentlig opptrapping i bevilgningene i 2012 og 2013.

Det har vært arbeidet mye med å utvikle gode rutiner og systemer for gjennomføring og erfaringsdeling i reformen. Siden opptrappingen av reformen har trukket lenger ut i tid enn det som var planlagt er det en stor utfordring å holde motivasjonen oppe hos menigheter som ikke har fått midler.

I mange menigheter er det krevende å utvikle breddetilbud og dybdetilbud som skal favne alle døpte. Erfaringer viser at det tar tid og krever mye markedsføring for å nå de ulike aldersgruppen. For mange av medlemmene i Den norske kirke er trosopplæring fortsatt fremmed og ukjent. Samarbeid mellom menighet og hjem er viktig. I aldersgruppen 0-5 og 16-18 år er det færre tilbud enn for barna i aldersgruppen fra 6 – 15 år. Det er stor konkurranse om barnas oppmerksomhet.

Implementering av Plan for trosopplæring, som ble vedtatt på Kirkemøte i 2009, går som planlagt. Planen ble i januar/februar distribuert til alle landets menigheter og andre sentrale aktører.

Det har vært gjennomført mye kursvirksomhet i tilknytning til dette. Alle menigheter som er i gjennomføringsfasen skal ha vedtatt en lokal plan for trosopplæring av sin biskop innen det er gått tre år fra de kom i gjennomføringsfasen. Menigheter som kom i gjennomføringsfasen i 2008 og 2009 skal ha sine planer godkjent innen utgangen av 2011.

Som oppfølging av KM-sak 5/09 er det satt i gang et strategiarbeid for aldersgruppen 18 – 30 år med tanke på sak til KM 2013. Høsten 2010 har det vært lagt vekt på starte en bred erfaringsinnhenting/kartlegging, ressurs- og fagutvikling og å stimulere menighetene til refleksjon og inspirasjon til å styrke fokuset på aldersgruppa 18-30. Dette arbeidet forsetter i 2011. Det er et mål og en utfordring

å kommunisere til menighetene at å være kirke for/med aldersgruppa 18-30 handler om hva det er å være kirke i vår tid. Dette omfatter at det legges til rette for deltakelse av unge voksne i hele menighetens virksomhet, som gudstjeneste, diakoni, kultur, trosopplæring etc. Disse programmene og reformene, sammen med kirkens visjon og strategidokument, gir utfordringer og innhold for alle livsfaser.

Når det gjelder kirken som aktør i forhold til skole og barnehage, har dette i 2010 handlet om å tydeliggjøre i veiledning til menighetene at samarbeid med skole/barnehage på grunnlag av skolens/ barnehagens planverk er en viktig og ønskelig måte for kirken å være ressurs for disse institusjonenes pedagogiske virksomhet. Slikt samarbeid er ikke kirkens trosopplæring, men forankres i egne planer som utvikles i dialog med de institusjonene som en samarbeider med. Medieoppslag i desember tydeliggjør et behov for å bidra til å utarbeide retningslinjer slik at skolene og menighetene finner gode måter å videreføre tradisjonen med skolegudstjenester som er i tråd med skolens mandat, elevenes og foreldrenes ønsker og rettigheter og gudstjenestens særpreg.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>2.1 Trosopplæring: Ny plan(KM 4/09)</i>		
<p>Lansering og innføring av ny plan for trosopplæring, "Gud gir – vi deler", som redskap for utvikling av en fornyet trosopplæring i Den norske kirke.</p>	<p>1) Produksjon og distribusjon av planen på bokmål, nynorsk og nordsamisk.</p> <p>2) Avklare oversetting av planen, eventuelt deler/ sammendrag på sørsamisk og lulesamisk. Gjøre samiske oversettelser av Plan for trosopplæring kjent.</p> <p>3) Utarbeide og gjennomføre introduksjonskurs og foredragsvirksomhet for ny plan på bred basis i Dnk i samarbeid med bispeddømmene og andre aktører.</p> <p>4) Utvikle materiell og ressurser til støtte for menigheters arbeid med lokale planer.</p> <p>5) Bidra til utvikling av nye breddetiltak og gjennomføre nasjonale aksjoner som motivasjon og støtte til gjennomføring av tiltak i lokalmenighetene</p>	<p>1) 10 eks. av planen er sendt gratis til alle menigheter. Deles ut gratis på kurs. Inkl. salg er planen i 2010 distribuert i 18 000 eksemplarer på bokmål og nynorsk. Nordsamisk oversettelse er utarbeidet og lagt ut på nett. Planfolder er utviklet. Ressursmateriell for planarbeid og bredde-tiltak utvikles kontinuerlig og publiseres på størstaval.no Engelsk oversettelse er utarbeidet og publisert på web.</p> <p>2) Følges opp i dialog med kommunikasjonsavdelingen og samisk kirkeråd. Nordsamisk oversettelse er utarbeidet og lagt på web. Det planlegges oversettelse av sammendrag på sørsamisk og lulesamisk i 2011.</p> <p>3) Kursopplegg er utviklet. Kursholderkurs for bispeddømmerådgiverne er gjennomført. Det er foretatt kontinuerlig foredragsvirksomhet og oppfølging av bispeddømmene i forhold til å sette planen på dagsorden på deres arrangementer.</p> <p>4) Publisert elektronisk versjon av planverktøy og andre ressurser på www.kirken.no</p> <p>5) Lys våken ble gjennomført i 2010 med KMevent som samarbeidspartner. LysVåken ble arrangert i 587 menigheter med om lag 14000 deltakere. Avtale inngått med NSSF om samarbeid rundt utvikling av breddetiltak i tilknytning til Tårnagentene jan/feb 2011. Omlag 600 menigheter vil arrangere Tårnagenthelg.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>2.2 Trosopplæring: Videreføring av reformen i menighetene</i>		
<p>Gode systemer og rutiner for den videre gjennomføring av reformen.</p> <p>Menigheter i mellom-perioden skal videreutvikle sin trosopplæring ut fra lokale forhold, egne erfaringer, nasjonal plan og forventede økonomiske rammer.</p> <p>En kompetent og strategisk regional ledelse av reformen.</p> <p>Reformen skal gjennomføres i menighetene i minst ett nytt prosti pr bispedømme i 2010.</p>	<p>1) Videreutvikle og forbedre systemer og rutiner for videre gjennomføring av reformen.</p> <p>2) Videreføre arbeidet med systemer og rapporteringsrutiner for konsolideringsfasen og drift.</p> <p>3) Følge opp og forbedre ordninger og rutiner for mellom-perioden.</p> <p>4) Behandle overføringsøknader</p> <p>5) Følge opp prosjekter med særlige utfordringer i mellom-perioden og ved overgang til gjennomføringsfasen, å avklare videreføring av utviklingsprosjekter.</p> <p>6) Rådgivning, møter og oppfølging av bispedømmene og deres rolle i den videre gjennomføring av reformen.</p> <p>7) Gjennomføre tildeling for 2010 å legge til rette for god oppstart for menigheter som går over i gjennomføringsfasen i 2010.</p>	<p>1) Dette skjer i dialog med BDR, KA og FAD fortløpende. Det er gjennomført en rekke møter og utarbeidet veiledningsmateriell om dette.</p> <p>2) Dette arbeidet er videreført i dialog med KA, KIFO, FAD og Kirkestatistikk-gruppen i SSB.</p> <p>3) Dette er i prosess i dialog med aktuelle parter.</p> <p>4) Dette er gjennomført og avsluttet. For 2011 er nye og enklere retningslinjer på plass for bispedømmerådernes behandling.</p> <p>5) Gjennomført møter med/om aktuelle prosjekt. Gjenstår en ytterligere utredning om muligheten for på ekstraordinært vis å legge til rette for overgangsordninger for noen få FR i gravgrendte strøk som får redusert tildeling dramatisk.</p> <p>6) Det er i 2010 avholdt tre nasjonale møter med BDR-rådgiverne og gjennomført kontaktpersonsamtaler på bakgrunn av BDR sine rapporter til KR. For øvrig kontakt ved behov i konkrete saker.</p> <p>7) Tildelingen for 2010 er gjennomført i 14 prostier inkludert en gradvis opptrapping i Døveprostiet. Tildeling for 2011 er også gjennomført i 15 nye prostier.</p>
<i>2.3 Trosopplæring: Fag- og kompetanseutvikling</i>		
<p>Godt samvirke med relevante fag- og kompetansemiljø for å sikre fagutvikling og kompetanse på trosopplæringsfeltet i faginstusjonene og hos kirkelige medarbeidere på alle nivå i Den norske kirke.</p>	<p>1) Videreutvikling av kompetansenettverk for trosopplæring i dialog med fag- og kompetansemiljø.</p> <p>2) Planlegge og gjennomføre fagkonferanser og kurs, inkludert nasjonal konferanse om trosopplæring.</p>	<p>1) Strukturen med 1-2 fagkonferanser pr. år, samt et årlig felles møte med institusjonene videreføres.</p> <p>2) En konferanse med fokus på konfirmantarbeid ble gjennomført i mars i samarbeid med KUN. Det ble også gjennomført en konferanse i september i samarbeid med MF sitt prosjekt "Læringsbaner". Trosopplærings-konferansen 2010 ble arrangert 20.10., i samarbeid med IKO og MF. Konferansen ble utsolgt og meget vellykket. Om lag 1500 personer deltok. E-læringsprogram for nyansatte er under utvikling.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>3) Utlysning og tildeling av utviklingsprosjekter, samt utrede og lyse ut evalueringsoppdrag.</p> <p>4) Bidra til utgivelse av faglige publikasjoner med utgangspunkt i reformens utviklingsarbeid.</p> <p>5) Bearbeide forsøksfasens erfaringer med stillinger og kompetansebehov knyttet til trosopplæringen og gi innspill til relevant grunn-, etter- og videreutdanning i samarbeid med utdanningsinstitusjonene og fag- og arbeidsgiverorganisasjon.</p> <p>6) Sikre en god ledelse, utvikling og drift av mentortjenesten.</p>	<p>3) Utlysning og tildeling av utviklingsprosjekter er utført. 28 prosjekter ble innvilget. Etter en åpen anbudskonkurranse, ble KIFO valgt som samarbeidspartner for evalueringsforskning for perioden 2010-2013</p> <p>4) Dette realiseres primært gjennom de regionale/ nasjonale prosjektene og evalueringsforskning, samt at seksjonen skriver innlegg, artikler og intervjuer ved behov eller konkrete forespørsler.</p> <p>5) Dette er i prosess i samarbeid med seksjon for bemanning og forvaltning og KA.</p> <p>6) Avtale med IKO om perioden 2010-2012 er inngått. Organiseringen rundt ledelse av tjenesten er videreutviklet.</p>
<p><i>2.4 Trosopplæring: Intern og Ekstern kommunikasjon</i></p>		
<p>Medvirke til at ansatte og frivillige i kirken er godt kjent med, og føler eierskap til trosopplæringsreformen og planarbeidet. Gjøre kirkens trosopplæring synlig i det offentlige rom og overfor de ulike målgruppene, slik at det skapes grunnlag for god oppslutning i menighetene.</p>	<p>1) Gjennom god informasjon/ distribusjon å skape engasjement for utvikling av lokale planer.</p> <p>2) Utvikle ressursmaterieil for PR og kommunikasjon i menighetene/ bispedømmene.</p> <p>3) Plan og tiltak for nasjonal medieoppmærksomhet.</p> <p>4) Gjennomgang av nettstedet www.storstavalt.no og evt. redesign som viser overgang fra prosjektfase til gjennomføringsfase, inkl. relansering av ressursbanken.</p> <p>5) Kampanje Konfirmant 2011 jfr. pkt. 2.7.</p>	<p>1) Plandokument er hovedressurs. Det er sendt 10 eksemplarer til alle menigheter. Inkl. salg er planen distribuert i 18 000 eksemplarer. Planen er produsert i begge målformer, på nordsamisk og engelsk. Det er også utviklet og distribuert en 4-siders planfolder, samt nettressurser.</p> <p>2) Det er utviklet en serie nye maler for kommunikasjonsmaterieil samt tatt bilder for bruk i kommunikasjonsarbeidet. Dette skal distribueres/ publiseres jan. 2011.</p> <p>3) Fortløpende samarbeid med kommunikasjonsavdelingen for mediehåndtering. Trosopplæring generelt, og nasjonale tiltak spesielt, har fått oppmerksomhet i regionaviser og Aftenposten.</p> <p>4) Det er foretatt en opprydding i nettstedet pr 1.10.2010. Overordnet redesign og struktur henger sammen med KR's IKT-strategi og kan først gjennomføres i 2012.</p> <p>5) Ny brosjyre produsert og distribuert. Lansert nettsted og nettkampanje: se pkt. 2.7.</p> <p>6) Interne informasjonstiltak er gjennomført</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>6) Nytt nasjonalt breddetiltak: TårnagentHelg. Systemer for internkommunikasjon og merke- og profilbygging. Lage funksjonelt kommunikasjonsmaterieill samt ressurs-nettsed for arrangører.</p> <p>7) Synliggjøre dåp som tema for nybakte foreldre. Gjøre enkel informasjon om dåp lett tilgjengelig. Tydelig tilstede på internett.</p> <p>8) Utvide distribusjonen av elektronisk nyhetsbrevet (øke antall abonnenter 15 %).</p>	<p>med over 600 påmeldte menigheter som resultat. Visuell profil er utviklet. Nettstedet tarnagenthelg.no ble lansert 1. november. En serie maler til kommunikasjonsmaterieill er utviklet og gjort tilgjengelig på nettstedet. Profilar artikler er fremskaffet.</p> <p>7) Nettbasert, interaktiv kampanje om dåp er ferdig utviklet 20.12. Lansering 1. kvartal 2011. Kampanjen kjøres eksempelvis i medier som barnimagen.no, Facebook</p> <p>8) 7 utgivelser i 2010. Antall abonnenter er økt med 10 % til 2.244.</p>

2.5 Trosopplæring: Samarbeid og samhandling med organisasjoner og institusjoner

<p>Legge til rette for at sentrale lederstrukturer, organisasjoner og institusjoner blir involvert og engasjert i videreføring av reformen, og at dette bidrar til kvalitet og felles strategier i reformens gjennomføringsfase.</p>	<p>1) Legge til rette for bredt og aktivt samarbeid med i Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsarbeid (SBU).</p> <p>2) Legge til rette for aktivt samarbeid med de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene nasjonalt, regionalt og lokalt i arbeidet med å innføre ny plan for trosopplæring.</p> <p>3) Tildele midler til regionale og nasjonale prosjekter og følge opp disse.</p> <p>4) Legge til rette for arbeidet i den faglige referansegruppen for gjennomføring av reformen.</p> <p>5) Legge til rette for dialog og samarbeid med sentrale aktører som Kirkelig pedagogisk senter (IKO), Kirkelig interesse- og arbeidsgiver-organisasjon (KA) og fagforeningene.</p> <p>6) Arrangere Nordisk religionspedagogisk møte i Oslo høst 2010.</p>	<p>1) Det er gjennomført to SBU-møter og foretatt nyvalg av AU. Alle de største barne- og ungdomsorganisasjonene er nå medlem i SBU. NLM og IMFung kom til som medlemmer i 2010.</p> <p>2) Det er sendt ut brev som alle b/u org kan sende sine lokallag om å bidra aktivt inn i lokalmenighetenes planprosess. Dette har vært tema på flere SBU møter. Innvilgede R&N prosjekt bidrar også. Det har vært avholdt felles strategidag om breddetiltak.</p> <p>3) 97 søknader kom inn, 28 nye prosjekter ble igangsatt i 2010.</p> <p>4) Gruppen er etablert og det er gjennomført tre møter i 2010.</p> <p>5) Kontinuerlig virksomhet og deltakelse i ulike møter om konkrete saker og som svar på invitasjoner. Har innhentet respons fra instansene som har deltatt om nødvendigheten av å videreføre "Kontaktforum for kateketikk". Forumet avvikles fordi andre fora ivaretar denne funksjonen.</p> <p>6) 3-dagers møte er gjennomført i samarbeid med IKO med 18 deltakere fra Norge, Sverige og Finland.</p>
--	---	---

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	7) Kontaktarbeid og fagsamlinger med ansatte på bispedømmekontorene.	7) Dette er gjennomført og foregår løpende.
<i>2.6 Trosopplæring: Tilrettelagt trosopplæring</i>		
Videreutvikle verktøy, støttestrukturer, materiell og kompetanse for å styrke menighetenes arbeid med å inkludere og tilrettelegge trosopplæringen for barn og unge uavhengig av livssituasjon og funksjonsevne.	<p>1) Sette i gang og følge opp nye nasjonale og regionale prosjekter.</p> <p>2) Behandle sluttrapporter fra regionale og nasjonale prosjekter om tilrettelegging og universell utforming.</p> <p>3) Utrede og tilgjengeliggjøre ansvar, rettigheter, retningslinjer, ressurs- og materielltilgang m.m. for tilrettelagt trosopplæring.</p> <p>4) Utarbeide kriterier for regional tilskuddsordning.</p>	<p>1) Gjennomført igangsetting av 4 prosjekter i 2010.</p> <p>2) 5 prosjekter som startet 2009 er avsluttet.</p> <p>3) Ressursgruppa for tilrettelagt trosopplæring har bidratt til systematisering av erfaringer fra menigheter og bidratt til kompetanseutvikling. Gruppa er avslutta. Arbeidet fortsetter i samarbeid og koordinering med seksjon for diakoni og samfunn i KR og KA. Er i dialog med NND om avklaring av troshandboka.no som sted for tilgjengeliggjøring av ressurser.</p> <p>4) Utredning fra ressursgruppa for tilrettelagt trosopplæring er gjennomført. Arbeidet er i videre prosess med KA.</p>
<i>2.7 Konfirmasjon og myndighetsfasen</i>		
Sikre kvalitet og videreutvikling av konfirmasjon - og myndighetsfasen slik at prosentandelen konfirmanter øker i forhold til kullet av døpte og at det videreutvikles trosopplæring for 15-18 åringer som når bredden av døpte i gruppen.	<p>1) Produsere og sende ut brosjyren <i>Konfirmant 2011</i> til alle ungdommer i aktuell alder samt til alle menighets- og bispedømmekontor m.m. Utvikle nettkampanje og evt. nettside for konfirmasjon i forbindelse med Konfirmant 2011. <i>Planlegge utgivelse av Konfirmant 2012.</i></p> <p>2) Oppfølging av konfirmasjonens plass i ny plan for trosopplæring og av FoU-prosjekter på myndighetsfasen.</p> <p>3) Gjennomføre fagkonferanse om konfirmasjonsarbeid.</p> <p>4) Stimulere til utvikling av ressurser på konfirmasjon og myndighetsfasen.</p>	<p>1) Kampanje gjennomført. Adressert brosjyre sendt til ca. 60 000 14-åringer i 10 bispedømmer. (Hamar BDR ønsket ikke å delta i prosjektet i 2010.) Nettstedet konfirmant.no ble lansert i april på bokmål og nynorsk. Videreutvikling av innhold til nettstedet gjøres febr. og mars 2011. Konfirmantbrosjyren evaluert og planlegging startet for 2012.</p> <p>2) Regionale og nasjonale prosjekter satt i gang.</p> <p>3) Gjennomført i samarbeid med KUN med 65 deltagere fra forskjellige fagmiljø.</p> <p>4) Flere prosjekter arbeider med dette, seminarer ble gjennomført på Trosopplæringskonferansen og MF-konferansen oktober 2010.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>2.8 Samisk trosopplæring</i>		
<p>Videreføre arbeidet med utvikling av samisk trosopplæring på nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk og norsk</p>	<p>1) Videreutvikle tilbudet for aldersgruppen 6-12 år på www.osko.no</p> <p>2) Etablere et tilbud for aldersgruppen 12-15 år på www.osko.no.</p> <p>3) Sende plan for samisk trosopplæring på høring, forberede saken for rådsbehandling og behandling på KM 2010.</p> <p>4) Styrke verdikonferansen som felles inspirasjons-, kompetansebyggings- og utviklingsarena for samisk trosopplæring.</p> <p>5) Bidra i arbeidet med å utvikle fremtidig 4-årsbok på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk.</p>	<p>1) Kontinuerlig arbeid. Enkelte nye deler publisert på norsk og nordsamisk.</p> <p>2) Nett tilbud med innholdselementer for 12-15 år ble lagt ut i foreløpig norsk versjon i november. Nord-, lule- og sørsamisk versjon av tilbudet er oversatt, tilgjengeliggjøres i 2011.</p> <p>3) Høring av planforslag gjennomført febr-mai. Forslaget bearbeidet på grunnlag av høring og behandling i SKR. SKR vedtok ny <i>Plan for samisk trosopplæring</i> i desember. Oversendes KM 2011 til orientering.</p> <p>4) Samisk verdikonferanse holdt 27.-29. okt i Tromsø i samarbeid med KUN. Tema var samisk konfirmantleirarbeid. Erfaringsutveksling med Svenska kyrkans arbeid på feltet utgjorde en viktig del. Totalt 39 deltok, hvorav 6 fra Sverige.</p> <p>5) Mulighet for felles samisk 4-årsbokløsning er avklart i dialogmøter med sentrale sørsamiske, lulesamiske og nordsamiske aktører. Midlertidig 4-årsbokløsning (Bibelboka mi) utgitt på nordsamisk i oktober (IKO), manus oversatt til lulesamisk (utgis vår 2011).</p>
<i>2.9 Kirke for 18-30 (KM 5/09)</i>		
<p>Utvikle en strategi for å være kirke 18 - 30 år, og øke deltagelse og engasjement i aldersgruppen.</p>	<p>1) Utvikle og gi ut ressurshefte for menighetene, oppfølging av KM sak 5/09.</p> <p>2) Sikre bred forankring og dialog med organisasjoner, studentprester med flere og knytte saken til misjonalt tenkning.</p> <p>3) Styrke ungdomsteologifeltet ved å videreutvikle samarbeidet med aktuelle utdanningsinstitusjoner og fagmiljø i Norge og internasjonalt. Arrangere fagkonferanser i samarbeid med</p>	<p>1) Det er skrevet artikler som aktualiserer forskjellige tema i KM sak 5/09. Disse publiseres på nett i 2011. Magasinet STREK er sendt ut til alle menigheter, BDR og UR, sammen med et følgebrev, som stimulans til refleksjon og inspirasjon til å styrke arbeidet med unge voksne i menighetene.</p> <p>2) I prosess rundt hvordan dette skal organiseres. Viktig å sikre bred forankring og dialog med organisasjoner, studentprester med flere.</p> <p>3) Deltok på IASYM, ungdomsteologi-konferanse på Mesnali 7.-10.04. 20.-22.10 ble ungdomsteologi-konferansen STORE TING arrangert i samarbeid med MF. - Arbeidsgruppe for strategiarbeidet er opprettet. - For å samle inn noe erfaringsmateriale til</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>MF.</p> <p>4) Stimulere til publisering av artikler om ungdomsteologiske emner.</p>	<p>strategiarbeidet, er det gjennomført en landsomfattende Synovate- undersøkelse blant personer i alderen 18-30 om deres tanker og forventninger til kirken.</p> <p>- Det er inngått samarbeid med MF/ungdomsarbeid.no og Nettpresten om strategiarbeidet.</p> <p>4) Levert artikkel til Danmark om 18-30 i "Kirken i dag".</p>
<i>2.10 Samisk ungdomsarbeid</i>		
<p>Fremme hensiktsmessig organisering av samisk ungdomsarbeid i Den norske kirke.</p>	<p>1) Gjennomføre ungdomshøring i forbindelse med plan for samisk kirkeliv.</p>	<p>1) Det har vært arbeidet med å rekruttere ungdommer til en egen samisk ungdomssamling vår/sommer 2010. Det lyktes ikke å realisere tiltaket. Organisering av samisk ungdomsarbeid er prioritert i Strategiplan for samisk kirkeliv, og har vært sak i Ufung og på Ungdommens Kirkemøte i juni 2010.</p>
<i>2.11 Samarbeid barnehage- skole og kirke</i>		
<p>Være en kompetent aktør når det gjelder spørsmål knyttet til kirkens rolle i møte med barnehage og skole.</p>	<p>1) Samarbeide med relevante fagmiljøer for å være oppdatert og involvert på aktuelle saker innen barnehage- og skolesektoren.</p> <p>2) Formidle informasjon til kirkelige tilsatte om aktuelle spørsmålsstillinger på feltet og stimulere til at kirken er en relevant fagressurs for barnehage og skole lokalt.</p>	<p>1) Tema i den faglige referansegruppen 11.06. Kontinuerlig dialog med IKO.</p> <p>2) Tema drøftet i faglig gruppe for trosopplæring og blir fulgt opp videre. Kommentar i Vårt Land i forbindelse med debatt mellom HEF og IKO om trosopplæring i SFO-tiden.</p>
<i>2.12 Voksenundervisning</i>		
<p>Videreføre arbeidet med voksenundervisningen i Den norske kirke. Utvikle ressurser om foreldre, foresatte og fadderens rolle i trosopplæringen.</p>	<p>1) Voksenpedagogiske nettverk følges opp og videreutvikles.</p> <p>2) Utarbeide notat om strategi for en helhetlig voksenundervisning i menigheten med særlig fokus på foreldre, foresatte og faddere i trosopplæringen.</p>	<p>1) KR er sekretær i Norsk komité av Nordisk kirkelig studieråd. To repr. fra KR deltok på konferanse i Løgum kloster i februar.</p> <p>2) Notat er utarbeidet, og gjenstand for drøfting og videreutvikling.</p>

Hovedområde: 3. Gudstjenesteliv

Hovedmål:

Fornye kirkens gudstjenesteliv etter de mål som Kirkemøtet og Kirkerådet fastsetter.

Gi rom for større fleksibilitet og valgfrihet i menighetene, mer involvering fra flere deltakere og sterkere stedlig forankring av gudstjenestelivet.

Utarbeide gudstjenestemateriell på de tre samiske offisielle språkene sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk.

Generell vurdering av hovedmålet

Gudstjenestereformen ble startet etter at Ungdommen Kirkemøte tok opp spørsmålet i 2003. Kirkemøtet sluttet opp om hovedpunktene i møte i 2003. Resultatet er blitt at det er lagt opp til et reformarbeid som omfatter ny ordning for hovedgudstjenesten, ny dåpsliturgi, ny tekstbok og ny salmebok. Ambisjonsnivået er at gudstjenestelivet skal preges av større fleksibilitet, bredere involvering og økt lokal tilpasning/stedegjøring.

I 2010 ble forslag til ny liturgi med tekstbok lagt frem for Kirkemøtet. Arbeidet har fulgt den oppsatte tidsplan. Saken er kompleks og behandlingen på KM kan endre ulike elementer i en slik grad at fremdriften trues/endre. Risikoen er derfor fortsatt høy. Saken skal fremmes for Kirkemøtet i 2011 til andre gangs behandling. Målet er at reformen skal innføres i alle menighetene i Den norske kirke første søndag i advent 2011.

Arbeidet med lulesamiske og nordsamiske liturgier følger de oppsatte planer, mens arbeidet med sørsamiske liturgier blir utsatt pga. manglende kapasitet.

Utvikling av kirkens gudstjenesteliv er en krevende prosess som involverer Den norske kirke på alle nivåer. Det vil være behov for å utvikle og gjennomføre innføringskurs og inspirasjonssamlinger, utvikle veiledningsmateriell og forberede ulike forsknings- og evalueringoppdrag. Fullføring av reformen og implementering samt rådgivning innen kirkemusikk, hymnologi og liturgispørsmål vil også kreve økte ressurser.

Gudstjenestelivet er viktig for at kirkelovens § 9, § 23 og § 24 ledd om å "vekke og nære det kristelige liv i menighetene" kan bli muliggjort.

Derfor er det så viktig å lykkes med gudstjenestereformen!

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>3.1 Følge opp gudstjenestereformen(KM 03.1/09)</i>		
Forslag til ny liturgi med tekstbok legges frem for Kirkemøtet i 2010.	1) Forslag til liturgi for høymessen slutføres og bearbeides gjennom beslutningsprosessen. 2) Utarbeide rubrikker for de enkelte ledd.	1) Forslaget har vært gjennom førstegangsbehandling i Kirkemøtet og bearbeidet med tanke på endelig vedtak i Kirkemøtet 2011. 2) Dette er levert og er inne i vedtaksprosess, ferdigbehandles på Kirkemøtet høst 2011.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>3) Utrede fremdrift for arbeidet med valg av ny salmebok.</p> <p>4) Slutføre arbeidet med ny tekstbok.</p> <p>5) Starte opparbeid med regler av bruk av kirken.</p>	<p>3) Ny modell om salmebokutgivelse ble vedtatt i Kirkerådet i mars 2010 og plan for fremdrift er lagt og er i rute.</p> <p>4) Ny tekstbok er i vedtaksprosess, og sluttbehandles KM 2011.</p> <p>5) Det har vært arbeidet med dette parallelt med utviklingen av gudstjenestereformen, deler av dette er i vedtaksprosess sammen med reformen.</p>
<i>3.2 Utvikle liturgisk materiale</i>		
<p>Bearbeide og nyskrive liturgisk materiale.</p>	<p>1) Slutføre arbeidet med liturgiske tekster til hovedgudstjenesten.</p> <p>2) Utarbeide ny dåpsliturgi.</p>	<p>1) Dette er nå i vedtaksfase og behandles KM 2010 og vedtas sammen med de andre gudstjeneste sakene på KM 2011.</p> <p>2) Er ferdigbehandlet i KR og oversendt KM.</p>
<i>3.3 Utvikle ny ordinariemusikk</i>		
<p>Slutføre arbeidet med høringsarbeidet med liturgisk musikk</p>	<p>1) Oppsummere høringen med liturgisk musikk..</p> <p>2) Samkjøre liturgisk musikk og liturgiske tekster.</p> <p>3) Videreføre arbeidet med koralbok ut fra de planer som foreligger.</p>	<p>1) Ble behandlet i KM mai 2010. Det er vedtatt en forlenget forsøks- og utviklingsfase.</p> <p>2) Ut fra høringen er det lagt ny tidsplan på dette. På denne bakgrunn er planleggingen av et oppsamlede og kompletterende hefte 3 – liturgisk musikk under utarbeidelse. Dette slutføres etter KM 2011.</p> <p>3) Ut fra KR's vedtak om ny modell for salmebok vil dette arbeidet skyves ut til høst 2010 og 2011. Arbeidet er i rute.</p>
<i>3.4 Samiske liturgier</i>		
<p>Videreføre arbeidet med utvikling og tilgjengeliggjøring av liturgier på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk</p>	<p>1) Kvalitetssikre oversatte sørsamiske liturgier: - Forprosjekt: avklare mulighet for felles sørsamiske liturgier for Dnk og Svenska kyrkan. - Igangsetting av arbeidsgruppe.</p> <p>2) Lulesamiske liturgier: ferdigstilling for godkjenning.</p> <p>3) Godkjente nordsamiske liturgier er trykt og lagt ut på nett. Jfr. hovedområde 8.5.</p>	<p>1) Det har ikke vært kapasitet til å følge opp arbeid med sørsamiske liturgier i 2010.</p> <p>2) Lulesamiske liturgier oversendt Sør-Hålogaland biskop til godkjenning i desember 2010. Forventet godkjenning i SKR og KR i mars 2011.</p> <p>3) Oversatte nordsamiske liturgier er lagt ut på nett. 1. korrektur av nordsamisk liturgibok levert fra trykkeri. Forventet trykking febr/mars 2011.</p>

Hovedområde: 4. Organisasjon og forvaltning

Hovedmål:

Legge til rette for forsøks- og utviklingsarbeid slik at kirkens organisering og forvaltning er funksjonell, kostnadseffektiv og brukerorientert.

Samle kirken til et IKT-rike, med felles IKT-verktøy for alle medarbeidere, og likt servicenivå for alle, der kirkens brukere er i sentrum.

Generell vurdering av hovedmålet

Lokalt forsøks- og utviklingsarbeid

Den lokale kirke er organisert i 1280 selvstendige sokn fordelt på landets 429 fellelråd. Et utviklingsarbeid med samarbeid mellom disse enhetene har bidratt til en økt samordning av kirkens lokale administrasjoner en rekke steder. Arbeidet er svært tidkrevende og prosjekter lykkes i størst grad når de er lokalt initierte. Forsøk med felles menighetsråd for flere sokn, involverer nå 100 sokn. Samhandlingen skaper en mer funksjonell organisering, sparer tid og ressurser for administrasjonen og virker i all hovedsak positivt inn på menighetslivet.

Nøkkeltall og statistikk

En arbeidsgruppe arbeider med å finne tjenlige ordninger for innsamling, lagring og publisering av kirkelige data.

IKT-strategi for Den norske kirke

IKT strategi for Den norske kirke for 2009-2014 ble utarbeidet i 2009. Visjonen for IKT-satsingen er: Kirken samlet til ett IKT-rike, med felles verktøy for alle medarbeidere, og likt servicenivå til alle, der kirkens brukere er i sentrum.

Eierstyre og styringsgruppe for videre oppfølging av strategien er etablert. Rammeavtaler utlyst. Stilling som fagdirektør opprettet og bemannet. Arbeidet er krevende og tar tid.

Eksterne brukeres forventninger til kirkens IKT-område er stigende. Det er vanskelig å orientere seg når løsningene er så fragmenterte.

Medlemsregister

Nytt digitalt medlemsregister for Den norske kirke ble tatt i bruk i 2009. Dette brukes nå av alle menighetene og oppdateres jevnlig.

Det arbeides med å utvikle en modul for elektronisk innrapportering av kirkelige handlinger, publiseringsløsning for statistiske registerdata, ansattregister og forbedret søk- og historikkfunksjonalitet.

Videre har det vært arbeidet med å øke sikkerheten ved bruk av registeret. Sentral sikkerhet vurderes som tilfredsstillende, men det er fremdeles usikkerhet knyttet til sikkerhetsnivået på de lokale menighetskontorene.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>4.1 Forvalte FoU-ordningen</i>		
Igangsette 5 nye forsøks- og utviklingsprosjekter.	1) Gjennomføre offentlig utlysning av midler for 2010. 2) Øke kunnskapen om de minste fellesrådenes utfordringer og ønsker, å oppmuntre til mer samarbeid eventuelt sammenslåing av fellesråd. 3) Spre erfaringer fra prosjektene bl.a. gjennom www.kirken.no . 4) Delta i arbeidsgruppe med FAD og KA som gjennomgår FoU-ordningen.	1) Utført med søknadsfrist 1. april. Søknadene behandlet sammen med KA 12. mai. 13. søknader kom inn. 6 nye prosjekter er startet opp. 2) Arrangerte samling (med KA) for mulige nye FOU-prosjekter 5.mars. 18 små og mellomstore fellesråd deltok. I tillegg er et antall fellesråd kontaktet pr telefon/ e-post. De fleste samarbeider med andre fellesråd allerede og det er skepsis til å få føringer fra sentralt hold om mer samordning eller sammenslåing. Ulike kulturer i menighetene/ fellesrådene kompliserer samarbeid. 3) Nettstedet oppdateres jevnlig, under <i>Reformer/utvikling og forsøk</i> . 4) Gruppen har hatt tre møter, siste møte i juni. Rapport leveres etter dette. Arbeidet er utsatt grunnet manglende bemanning i FAD. Forsøk med samarbeid mellom FR ser ut til å være tilstrekkelig utprøvd og KAs modeller for samarbeid eller sammenslåing av fellesråd peker mer mot omstilling enn forsøksarbeid. Det vil være naturlig å drive FOU-arbeid knyttet til andre deler av kirkens organisering.
<i>4.2 Styrke menighetsutviklingen</i>		
Øke Kirkerådets tverrfaglige kompetanse og kapasitet når det gjelder menighetsutvikling og nye typer menigheter/ menighetsplanting.	1) Synliggjøre og videreutvikle verktøy for menighetsutvikling. 2) Følge prosjektet "Menighetsutvikling i folkekirken" på Det teologiske menighets-fakultet. 3) Utvikling av helhetsplan - et verktøy for menigheters utviklingsarbeid. 4) Utarbeide notat om anbefalte retningslinjer ved menighetsplanting. 5) Vurdere forsøkene med valgmenigheter i sammenheng med ny kirkeordning.	1) Ikke videreutviklet etter 2009. 2) Deltakelse i referansegruppe. Deltakelse fra Kirkerådet på seminar om "Prestens rolle i menighets-utvikling". Prosjektets utfordring til styrket datainnsamling fra sokn føles opp av arbeidsgruppen for kirkestatistikk. 3) Et konsept om helhetlig menighetsplan er presentert i Håndbok for MR/FR, er blitt drøftet i ulike sammenhenger og tas i bruk av enkelte menigheter. 4) Arbeid påbegynt og videreføres sammen med sak til Kirkemøtet i 2012 om evaluering av bymenigheten Sandnes og nye menighetstyper. 5) En evalueringsrapport av Bymenigheten Sandnes foreligger. Det arbeides med å reise saken for Kirkerådet våren 2011.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>6) Bearbeide erfaringer og ressurser fra trosopplæringsreformen med tanke på menighetsutvikling.</p> <p>7) Vurdere de retningsgivende planene vedtatt av Kirkemøtet i forhold til arbeid med menighetsutvikling.</p>	<p>6) Arbeid utsatt til 2011.</p> <p>7) Arbeid utsatt til 2011, søkt OVF – prosjekt.</p>
<p><i>4.3 Utvikle nøkkeltall og statistikk</i></p>		
<p>1) Foreslå kortsiktige og langsiktige endringer i spørsmål om innsamling, lagring og publisering av kirkelige data, samt hvem som skal ha ansvar for hva.</p>	<p>1) Delta i utvalg nedsatt av departementet med oppdrag å fremme tjenlige forslag.</p> <p>2) Utarbeide hensiktsmessige rapporter fra medlemsregisteret.</p> <p>3) Koble soknedata med SSB-data og gjøre Kirkedatabasen til et tjenlig verktøy.</p> <p>4) Vurdere/videreutvikle avtalene med KIFO og NSD.</p> <p>5) Utvikle rapporteringsformer som ivaretar rapporteringsbehov i forbindelse med trosopplæringsreformen.</p>	<p>1) Arbeidsgruppen er godt i gang og vil levere sin rapport ihht oppsatt mandat.</p> <p>2) Rapporter for offentlige statistikker er utarbeidet og benyttet ved 1.1.2010, men er mangelfulle pga underrapportering av dåp i medlemsregisteret. Et eget dataverktøy, spredningsdatabase, er under utvikling som skal lette publisering av offentlige medlemsstatistikker.</p> <p>3) Egen årsplan er utarbeidet for samarbeid med NSD. Videreutvikling av Kirkedatabasen med flere variabler på soknenivå er godt i gang. Kurs for interne brukere er gjennomført i juni og september 2010.</p> <p>4) Vurderinger og utredninger foregår i den nedsatte arbeidsgruppen og ses i sammenheng med FADs arbeidsgruppe om statistikk.</p> <p>5) Gitt innspill til kirkestatistikk-gruppen i SSB. Dialog med KIFO og BDR om revisjon av rapporteringsskjemaene i forhold til resultatindikatorerne på trosopplæringsreformen.</p>
<p><i>4.4 Følge opp IKT-strategien for Den norske kirke (KM 03.7/09)</i></p>		
<p>Videreføre arbeidet med felles strategi ved å utarbeide et beslutningsgrunnlag.</p>	<p><u>1) Fremskaffe beslutningsunderlag</u></p> <p>a) Etablere grunnlag for organisasjonsmodell.</p> <p>b) Utarbeide forslag til finansieringsmodell.</p> <p>c) Kartlegge datanettverk og kommunetilknytning.</p> <p>d) Spesifisere teknisk arkitektur.</p> <p>e) Spesifisere kostnader for å etablere en felles</p>	<p>1) Gjennomført utlysning, anbudsinnhenting og kontraktsskriving av rammeavtaler om konsulenthjelp med DevoteamDaVinci, SenseIT, IT Management, Acando og Steria. Mandat for konsulentenes arbeid er utarbeidet og utredningsarbeid for punktene 1a-e samt 2 er igangsatt. Frist for leveranse til styringsgruppa var 1. desember 2010. Rapporten ble først levert like over nyttår.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	leveranseorganisasjon. 2) <u>Etablere programmer</u> a) Utarbeide strategier. 3) <u>Gjennomføre prosjektering</u> a) Utarbeide tidsplan for gjennomføring.	2) Arbeidet følges opp i 2011. 3) Arbeidet ble i utgangspunktet forsinket pga manglende finansiering, så punkt 3 vil ikke bli realisert før i 2011.
Etablere og bemanne en ny kompetanseenhet.	1) Ivareta bestillerollen. 2) Sikre en sikker, stabil og effektiv drift. 3) Følge opp strategiarbeidet.	1-3) Fagdirektør for IKT ble tilsatt fra medio september. Det vil bli arbeidet videre med dette i 2011.
4.5 Utvikle kirkens medlemsregister		
Utvikle modul for elektronisk innrapportering av kirkelige handlinger Forbedre sikkerhet i registerløsningen	1) Gjennomføre et forprosjekt hvor en vurderer ny anbudskonkurranse, avklarer finansieringsramme samt forankrer en langsiktig utviklingsplan i takt med IKT-strategien. 2) Utvikle en prosjektplan for å påbegynne utvikling av et tjenlig verktøy for registrering og rapportering av kirkelige handlinger. 3) Innføre to-faktor-autentisering i løsningen. 4) Utarbeide og publisere en sikkerhetsveiledning for brukerne. 5) Utvikle krypteringsløsninger.	1) Prosjektet er påbegynt og hovedløsning er til drøfting i styringsgruppen mellom Kirkerådet og leverandør for medlemsregisteret. 2) Forprosjektrapport med prosjektplan og prototype for rapportering av kirkelige handlinger er utviklet. Da dette anses som for kostbart, er en alternativ, rimeligere løsning foreslått for departementet. Løsningen reiser enkelte hjemmelsproblemstillinger som er til behandling i FAD. 3) Løsningen er utredet, vurdert og anbefalt for FAD. Departementet har i brev av 10. februar 2010 funnet kostnadene ved den anbefalte løsningen som for høye. Et arbeid for å finne et billigere alternativ er igangsatt. 4) En veiledning er under ferdigstilling. 5) Forprosjekt er gjennomført, men anskaffelse er ikke påbegynt pga uklar finansiering. I gjeldende risikoanalyse av medlemsregisteret vurderes behov for to-faktor-autentisering som viktigere enn krypteringsløsningene. Det foregår en drøfting om sikkerhetsnivå med departementet samtidig som det også lanseres ny teknologi som er til vurdering i sekretariatet.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>4.6 Utvikle hensiktsmessig stillingsstruktur (KM 4/08 m.m.)</i>		
<p>Ha en tjenlig organisering av stillingsstrukturen i menighetene.</p>	<p>1) Avklare tjenlig plassering av de ansatte i trosopplæringsprosjektet i stillingsstrukturen.</p> <p>2) Avklare om det er tjenlig å definere stillinger av lavere grad med tjenesteordning innen diakoni, undervisning og kirkemusikk.</p> <p>3) Følge opp diakonsaken og embete om biskopene kommer med innstilling.</p> <p>4) Utrede ordning med godkjenning av prester til lokal/regional tjeneste og vurdere muligheten for en ordning med ungdomspastor med et lavere krav til kompetanse.</p>	<p>1) En utredning er igangsatt og et samarbeid mellom avd for Menighetsutvikling og Kirkeordning. En sak forberedes for KM 2011 med forslag om endring i kvalifikasjonskrav for kateketer. I lønnoppgjøret på KA sektoren er det opprettet tre nye stillingskoder for menighetspedagog og menighetsarbeider. Det vil da være to stillingskoder for menighetspedagog.</p> <p>2) Regner med sak til KR til høsten og eventuelt KM 2011. Planlagt drøfting med KA/Kateketforeningen før sommeren og utdanningsinstitusjoner til høsten.</p> <p>3) Fremmes som sak til KR-møtet i januar 2011 med tanke på behandling i KM 2011. Konsultasjon om saken vil finne sted på Diakonhjemmet 15. oktober.</p> <p>4) <i>Lokal presteneste – utgreiing av nye ordninger</i> ble behandlet på KR-møtet i september.</p>
<i>4.7 Kjønn og likestilling (KR 53/08)</i>		
<p>Dnk skal være et likeverdig og likestilt fellesskap av kvinner og menn, jenter og gutter. Kjønns- og likestillingsperspektivet skal innarbeides på alle nivå og felt.</p>	<p>1) Strategiplan for kjønn og likestilling 2009-2014 implementeres ved internseminar og kursdag for nøkkelpersonell som oppstart til utarbeidelse av veiledningsmateriell.</p> <p>2) Det arrangeres seminar i samarbeid med Norsk Kvinnelig Teologforening (NKTF) om kjønn og likestilling i Dnk.</p>	<p>1) Planlegging av internseminar og kursdag utsettes til høsten. Kirkerådet bidro imidlertid, i forbindelse med et europeisk forskningsprosjekt, med foredrag om likestillingsarbeid i Dnk ved seminaret "Religiøst medborgerskap. Kvinner i kristne og muslimske grupper" ved Senter for tverrfaglig kjønnsforskning, UiO.</p> <p>2) Seminaret med temaet "Å tale om Gud – friske druer eller gammel nedfallsfrukt? Om prekenkommunikasjon i en kjønnnet verden" var en oppfølging av fjorårets seminar om inkluderende språk i gudstjenesten og ble gjennomført med god deltakelse.</p> <p>3) Oppnevning av nytt utvalg er utsatt til høsten.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>3) Det oppnevnes nye medlemmer i Utvalg for kjønn og likestilling (UKL) for en ny 4-årsperiode.</p> <p>4) Samarbeidet med Norsk økumenisk samtaleforum for kvinner (NØKK), Forum for kjønn og likestilling (FOKUS), Nordisk økumenisk kvinnekomite (NEKK) og Women in Church and Society (WICAS) videreføres med Nordisk økumenisk kvinnekonferanse på Sola 5.-8. aug. som hovedsatsing.</p> <p>5). Markering av 50-årsjubileum for ordinasjon av kvinner i Dnk følges opp.</p>	<p>4) Det er avholdt et 2-dagers møte i NEKK i Helsingfors i april. Møte med sekretariatet for det økumeniske rådet i Finland og likestillingskomiteen i den ev. lutherske kirke, møte med gen. sekretæren i KFUK og besøk i ei ortodoks kirke inngikk blant annet i programmet.</p> <p>”Når levte liv finner skapende uttrykk. Nordisk økumenisk kvinnokonferens i kulturens tecken” ble avholdt på Sola med i underkant av 60 deltakere. Alle land i Norden var representert. Konferansen fikk svært god evaluering og planlegges fulgt opp av tilsvarende konferanse i Finland om 2 år. Det ble avholdt møte i WICAS i etterkant av konferansen.</p> <p>5) Saken er fulgt opp blant annet med kontakt med Bispemøtet og med anbefaling fra KR av samlesøknad fra NKTF til FAD om midler til de ulike delene av markeringen. KR har også bidratt med artikkel i jubileumsboka som er under utarbeidelse ved KUN. KR er har mottatt oppfordring fra BM om å utarbeide liturgi til markering av jubileet.</p>
<p>4.8 Følge opp kommunikasjonsplan (KM 4/06)</p>		
<p>Gjennom strategiske valg og tilrettelegging av intern og ekstern kommunikasjon å bidra til at Den norske kirke erfares som en inkluderende og tydelig kirke som inspirerer mennesker til å leve i tro, håp og kjærlighet.</p>	<p>1) Kartlegge og utvikle kirkens interne kommunikasjon ved hjelp av brukerundersøkelser, nettverksbygging og etablering av rutiner for informasjonsflyt.</p> <p>2) Kartlegge og utvikle samfunnskontakten ved hjelp av omdømmeundersøkelser, nettverksbygging og utvikling av kommunikasjonsplaner.</p>	<p>1) Kartleggingsarbeidet inngår delvis i arbeidet med IKT-strategien. Utredningsarbeid er igangsatt, jf pkt 4.4.</p> <p>Det er foretatt felles anskaffelse av medieovervåking med bispedømmerådene slik at også kirken regionalt og lokalt kan drive systematisk medieovervåking og på den måten styrke kunnskapen om og planleggingen og evalueringen av sin samfunnskontakt.</p> <p>Notat om strategisk bruk av medieovervåking sendt bispedømmekontorene. Har ført til økt forståelse for hensikten med strategisk samfunnskontakt.</p> <p>2) Quest back- brukerundersøkelse på kirken.no er gjennomført, og den gir kunnskap om hvem brukerne er, hva de søker og deres brukeratferd.</p> <p>Omdømmeundersøkelse er gjennomført. Den</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>3) Ved initiering og rådgivning å bidra til at nasjonale ledere øker og styrker sin deltakelse i den offentlige samtalen om Den norske kirke og andre relevante samfunnsspørsmål.</p> <p>4) Bistå Bispemøtet i utarbeidelse av kommunikasjonsstrategi.</p>	<p>gir kunnskap om opinionens og medlemmenes oppfatning av Den norske kirke og dens lederskap.</p> <p>3) Relasjonsbygging mot redaksjoner/enkeltjournalister har ført til flere store oppslag (spesielt om trosopplæring) i nasjonale og regionale medier.</p> <p>Bistand overfor den nasjonale kirkeledelsen i utarbeidelse av kronikker og leserinnlegg. Har gjort kirken synlig og deltakende i aktuelle saker.</p> <p>Strategisk rådgivning i det kontinuerlige arbeid med de nasjonale ledernes deltakelse i det offentlige ordskiftet. Vi oppnådde spesielt stor oppmerksomhet om presessaken, fikk satt vesentlige sider ved det kirkelige demokratiet på dagsorden, men oppnådde ikke at de politiske beslutningstakerne la kirkens valgte organers syn til grunn for sin endelige beslutning. Til gjengjeld ble sentrale sider ved statskirkeproblematikken synliggjort for folk flest.</p> <p>4) Levert notat om kommunikasjonsstrategisk tenking til Bispemøtet for nærmere drøfting. Uklart resultat.</p>

Hovedområde: 5. Diakoni

Hovedmål:

Gjennom kirkens omsorgstjeneste skal evangeliet formidles også ved handling. Kirken vil at dette skal skje gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferd.

Generell vurdering av hovedmålet

Satsingsområdet inneholder Plan for diakoni (KM 2007) og bærekraftreformen (KM 2008).

Diakoni

Plan for diakoni er en nasjonal plan som skal være retningsgivende for lokale planer på området. Det arbeides for å styrke og gi større rom for diakonien i kirke og samfunn. Det er ikke registrert økte ressurser i 2010. Mange menigheter mangler derfor forstøtt diakonstilling og tilgang på diakonal kompetanse. Det er et stort potensial for økt diakonal innstas for alle aldersgrupper og målrettet mot alle felter, som for eksempel integrering av innvandrere.

2002 var det siste året det ble bevilget tilskudd til nye diakonstillinger på statsbudsjettet. Ved årsskiftet 2010/2011 var det 155 diakonstillinger som bispedømmerådene får midler for som de gir videre som tilskudd. Kun hver sjettede menighet har diakon. I mange kommuner er de diakonale utfordringene store. Sammen med bispedømmerådene har KR derfor fremmet forslag om å opprette nye stillinger på statsbudsjettet over flere år, uten resultat.

Skaperverk og bærekraft

Miljøengasjementet i Den norske kirke har vært stort i mange år og er økende. Feltet har engasjert mange og har vært drøftet på Kirkemøtet flere ganger. Kirkemøtet vedtok i 2008 å iverksette en tiårig bærekraftreform, som har som målsetning å berøre all kirkelig virksomhet. Dette er en konkretisering av Plan for diakoni og bidrar til å styrke Den norske kirkes engasjement for miljø, klima, forbruk og rettferd.

Prosjektet finansieres av OVF-midler. KR har foreslått at det opprettes en egen post på statsbudsjettet for miljøarbeid i organisasjoner som ikke primært er miljøorganisasjoner. Det har så langt ikke lyktes å få gjennomslag for forslaget, og KR har kun mottatt et begrenset beløp fra Klimaløftet. En betydelig del av dette er brukt til å støtte regionale klimaprojekter. Aktivitet og mål må tilpasses de rammene som er til disposisjon. KR's ressurser og kapasitet på området er svært begrenset.

Målet på 200 grønne menigheter ble nådd i 2010.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>5.1 Innføring i plan for diakoni (KM 6/07)</i>		
Det er et mål at alle menigheter enten skal ha diakonstilling eller tilgang på diakonal kompetanse.	1) Det arbeides for å opprette flere diakonstillinger i tråd med Soria Moria II. Det utredes ulike måter å finansiere/samarbeide om oppretting av stillinger, jfr. samhandlingsreformen.	1) Har vært synliggjort i forslag til satsbudsjett, blir trukket fram av kirkens ledelse i ulike sammenhenger. Et eget utvalg med flere aktuelle aktører arbeider med saken.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>2) Stillingsprofil på diakonstillingen er tydeliggjort.</p> <p>3) Prosessen med utvikling av diakonalt lederskap er videreført.</p> <p>4) Diakonirådgiverne er styrket, faglig og strukturelt, i deres diakonilederskap. Fagsamlinger utvikles målrettet.</p>	<p>2) Utvalget som arbeider i forhold til flere stillinger, ser også på profil. Tjenesteordningen skal drøftes og det arbeides med en presentasjonsbrosjyre.</p> <p>3) Videreføres bl.a. i samarbeid med utdanningsinstitusjonene. Henger også sammen med Diakonatotet, pkt 5.2.</p> <p>4) Arbeidet er i rute, men diakonirådgiverne har press i forhold til andre oppgaver.</p>
<p>Det legges til rette for den fagutviklingen som Plan for diakoni forutsetter.</p>	<p>1) Samhandling Kirke-helse: a) Det er lagt til rette for samhandling mellom off.helsetilbud og lokal menighet knyttet til omsorg for alvorlig syke og døende. b) Samhandling lokalt knyttet til individuell plan for mennesker med utviklingshemning.</p> <p>2) Menighetene har fått hjelp til å legge til rette for integrering av innvandrere i forbindelse med lokal diakoniplan. Utfordringene fra papirløse innvandrere utredes i forhold til menighetsdiakonien.</p> <p>3) Det er startet samarbeidsprosjekt med Metodistkirken med tema fra Diakoniplanen.</p> <p>4) Bidra i prosesser knyttet til kompetanse- og materiellutvikling og konfirmantprosjekt om rusvalg som ledes av ROK/Blå Kors.</p> <p>5) Utarbeide prosjektbeskrivelse for et systematisk arbeid med å utvikle diakonal kompetanse på barns og unges livsvilkår.</p> <p>6) KRrs ruskoordinerende arbeid legges tett opp til medlemskap i Blå Kors og Av og Til.</p> <p>7) Veiledningshefte om Diakoniplanen presenteres i den spesialiserte diakoni.</p>	<p>1) a) Konferanse for ansatte i kirke og helse avholdt i Haugesund i mars, arbeidsgruppe med representanter fra kirke og Helse Fonna samt nettverk fortsetter prosessen. b) Rundskriv fra Helse- og omsorgsdept. er et viktig utgangspunkt for samhandling. Det avholdes kurs i bispedømmene knyttet til heftet <i>Deltakelse og tilhørighet</i>.</p> <p>2) Utredninger i forhold til menighetsdiakonien og papirløse er gjort i samarbeid med Kirkens Bymisjon og diakonirådgiverne. Arbeid med hjelp for menighetenes tilrettelegging av integrering søkes i første omgang løst i forbindelse med prosjekt i neste pkt.</p> <p>3) Prosessen er startet, styringsgruppe er nedsatt. Kontakter er opprettet med tanke på pilotprosjekt i Drammen. Oppstart flyttes til 2011 grunnet sykdom hos medvirkende part.</p> <p>4) Er i rute, en egen gruppe arbeider med dette.</p> <p>5) Diverse forarbeid pågår knyttet til andre prosjekt med tanke på samorganisering.</p> <p>6) Med unntak av medlemskapet i ROK er arbeidet med rusforebyggende arbeid sterkt redusert. Dette skyldes at det ikke lenger finnes egen stilling (20 %) som ivaretar virksomheten på feltet.</p> <p>7) Nytt opplag er trykket, heftet er kjent og brukes av flere org. Kurstilbud er utsatt grunnet sykdom hos medarbeider. Blant lederne er ny diakonidefinisjon kjent og tatt i bruk, blant annet i visjonsarbeid. "Vern om skaperverket" er anerkjent som viktig.</p>
<p>Kirkens beredskap</p>	<p>1) Det avholdes kurs for LRS-</p>	<p>1) Kurset ble holdt 28.-29.04, og det var stor</p>

ÅRSRAPPORT 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
ved katastrofer og ulykker holdes faglig oppdatert.	prester/diakoner. 2) Prosessen med utarbeiding av gode rutiner for samarbeid med andre Tros- og livssynssamfunn har fortsatt.	oppslutning. 2) Nært samarbeid med STL. Heftet "Livsfaseriter" er delt ut til alle LRS-prester/diakoner
Feltet overgrepssproblematikk i kirken følges opp.	1) Nytt Samarbeidsråd er etablert og i arbeid. 2) Utvikling av ressurser/materiell til forebygging og arbeid med overgrepserfaringer.	1) Målet er nådd og rådet er i arbeid. 2) Et prosjekt avsluttes i oktober. Et nytt treårsprosjekt startes nå.
Plan for diakoni er innført i samisk område.	1) Gjøre samiske oversettelser av Plan for diakoni kjent. (Jfr. pkt. 8.5)	1) Plan for diakoni er oversatt til nordsamisk og lagt ut på kirken.no.
<i>5.2 Arbeidet med utredning av Diakonatotet (KM 06/07) videreføres</i>		
Proessen med klargjøring av diakonatotet "Den ordinerte tjeneste" videreføres.	1) Aktuell oppfølging av saken etter at BM har kommet med sin uttalelse; utredning av aktuelle områder. (Jfr. pkt 4.6)	1) Det arbeides med saken med tanke på å fremme den for KM 2011. Konsultasjon med deltakere fra det diakonale miljøet ble avholdt i oktober. Under skriveprosessen er det arbeidet tverrfaglig.
<i>5.3 Inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse i kirken(KM 13/06)</i>		
Den norske kirke skal være tilrettelagt for og inkludere mennesker med fysiske funksjons-hemninger og mennesker med utviklingshemning er.	1) Bearbeide som oppfølging av høringsrunden, trykke og gjøre kjent materiell som gjør kirkelige arbeidsgivere kjent med sine forpliktelser og arbeide med spørsmål som gjelder diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. 2) Arbeide systematisk med	1) Høringsrunde om materialet er fulgt opp i møte med FAD og KA og er videreført i dialog med KA. Plakat om kirken som en tilgjengelig arbeidsplass, som FAD, KA og KR står bak, er trykket. Informasjon som skal legges ut på nettet, er under bearbeidelse. Representanter for KR's sekretariat har deltatt i kurs om diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Saken følges opp ved internt samarbeid. Universell utforming er også tatt opp i forbindelse med arbeidet med gudstjenestereformen, med vekt på dåpsliturgien. Bidrag til temaet funksjonshemmede i kirken er gitt i internasjonal sammenheng i forbindelse med EDAN ved møte i Bratislava i regi av LVF i mars, og under LVFs generalforsamling i Stuttgart i juli der resultatet bl.a. ble en egen resolusjon. Det ble også i samarbeid med hovedleder i EDAN gjennomført et besøk på det økumeniske senteret i Genève i april med møter med ledelse i KV, LVF og KEK. 2) Undervisning på Diakonova er gjennomført. Manus til lærebok for

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>integrering overfor studie- og utdanningsinstitusjoner.</p> <p>3) Utrede og tilgjengeliggjøre ansvar, retningslinjer, ressurs- og materielltilgang m.m. for tilrettelagt trosopplæring.</p> <p>4) Starte arbeid med sak til KM 2011 eller 2012 angående plan for betjening av mennesker med utviklingshemning, videreføre arbeidet med spørsmål som gjelder samhandling mellom det offisielle helsetilbudet og bidra til at veiledningsmateriellet <i>Deltakelse og tilhørighet</i> tas i bruk.</p>	<p>bachelorstudenter i helsefag og planer for lansering av boka foreligger.</p> <p>3) Arbeidsgruppe er opprettet og arbeidet er godt i gang.</p> <p>4) Gjennomtenkning av KM-saken er påbegynt, men den vil ikke kunne fremmes før i 2012. Veiledningsmateriellet er sendt ut til de fleste kommunene. Helsedirektoratet har satt anliggendet betjening av mennesker med utviklingshemning inn i oppdragsbrevet til fylkesmennene. Anliggendet er også tatt med i nasjonale mål og hovedprioriteringer for 2010 (IS-1/2010 Rundskriv til kommunene, fylkesmennene, de regionale helseforetak og fylkeskommunene). 6 konferanser om temaet i ulike deler av landet er gjennomført i samarbeid med fylkesmannen.</p>
<p><i>5.4 Skaperverk og bærekraft (KM 4/07 og KM 5/08)</i></p>		
<p>a) Den norske kirke har, gjennom arbeidet med prosjektet "Skaperverk og bærekraft", etablert seg som en tydelig aktør i arbeidet for et miljøvennlig samfunn, og har bidratt til å promotere en mer ansvarlig klima- og miljøpolitikk i Norge.</p> <p>b) Bærekraft-prosjektet har bidratt til det kirkelige arbeidet på alle nivå, og kirken demonstrer et bevisst forhold til miljø, forbruk og rettferd, blant annet ved at antallet grønne menigheter økes til</p>	<p>1) Løpende promotere prosjektet, prosjektets nettsider og tema innen klima- og miljøspørsmål i kirkesamfunnene og offentligheten, bl. a. gjennom medieutspill, deltakelse i offentlig debatt og høringsuttalelser.</p> <p>2) Gjennomføre aktiviteter i kirkelige nettverk samt utarbeide løpende innspill til media og politiske organer.</p> <p>3) Følge opp positive og negative resultater av klimamøtet i København med tanke på videre forhandlinger i 2010.</p> <p>4) Sette arbeid med biologisk mangfold på dagsordenen, bl.a. spørsmålet om mulig vern av OVF-skog som har særlig verdi, og teologisk diskusjon om naturmangfoldets verdi.</p> <p>5) Styrke nettverkssamarbeid, bl.a. gjennom å bidra til å gjennomføre en nettverkssamling.</p>	<p>1) Prosjektet har vært synlig gjennom flere innlegg i aviser (VL, DA, VG m.fl.) og høringsvar til Klimakur 2020 og høringsvar til forvaltningsplanen om Barentshavet. Nettsidene har blitt jevnlig oppdatert i samarbeid med NKR.</p> <p>2) Gjennomført nettmøte med ressursgruppene i februar, gjennomført ressursgruppemøte i november i Oslo med oppmøte fra alle bispedømmer. Internasjonal kontakt gjennom KV og ECEN bl.a. med fire deltakere på møte i Praha.</p> <p>3) Fulgt opp gjennom offentlig debatt, gjennomført konferanse om oljeboring på Sortland i oktober i samarbeid med Kirkens Nødhjelp.</p> <p>4) KR var representert på åpningen av FN's år for biomangfold. Saken er fulgt opp ved artikkel i Kirkeaktuelt. Nærmere samarbeid med KA om kirkebygg som biotop er initiert. Det er avholdt møte med Sabima om skogsertifisering, og møte med gjensidig informasjon om skog med OVF.</p> <p>5) Gjennomført nettmøte og ressursgruppemøte (se ovenfor).</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>200 og miljøsertifiserte fellesråd til 55.</p> <p>c) Skaperverk og bærekraft prosjektet vil styrke det regionale arbeidet og ha en positiv påvirkning på lokalt miljøarbeid.</p>	<p>6) Promotere verktøyene "grønne menigheter og "miljøfyrtårnsertifisering" for kirkelige fellesråd. Etablere jevnlig kontakt og informasjonsutveksling med og mellom fellesrådene. Samkjøre miljøverktøyene med lokale diakoniplaner og trosopplæringen.</p> <p>7) Vurdere etablering av et veiledende tverrfaglig forskernettverk for det kirkelige bærekraft-arbeidet.</p> <p>8) Jobbe aktivt for offentlig finansiering av bærekraft-arbeidet og lete etter andre eksterne finansieringskilder.</p> <p>9) Fortsette deltakelsen i det økumeniske og internasjonale samarbeid på feltet bl.a. i KV og LWF.- jfr. 7.5.2</p> <p>10) Begynne å planlegge skaperverkets dag 2011.</p>	<p>6) Konseptet "grønne menigheter" er løpende blitt promotert, bl. a. gjennom nyhetsbrev og kontakt med de regionale ressursgruppene. Antall grønne menigheter er økt til 200 ved årets slutt. På felles samling med de regionale ressursgruppene i november var det spesielt fokus på samarbeid mellom KR, KA, Norges kirkevergelag, bispedømmene og Stiftelsen Miljøfyrtårn om miljøfyrtårnsertifisering av kirkelige fellesråd. Dette samarbeidet følges opp i 2011.</p> <p>7) Ikke gjennomført i 2010.</p> <p>8) KR har mottatt kr 100.000,- fra Klimaløftet. En betydelig del av midlene er gitt som støtte til regionale miljøprosjekter. I kontakt med styringsgruppen arbeides det for å dele på utgiftene til koordinatorstillingen fra 2012.</p> <p>9) Kontakt med KV og ECEN (se ovenfor). Ledere for SAFCEI i Sør-Afrika deltok på nettverksmøtet i november. Samarbeidet med ARC har blitt utviklet. Green Pilgrimage Cities Network initiativet fra ARC er blitt ivaretatt hvor Trondheim kommune og Nidaros har vedtatt å jobbe med å gjøre Nidaros til Grønn pilegrimsby. Trondheim er enav byene som er kommet lengst i arbeidet.</p> <p>10) Opplegg for 2010 utsendt, materiell for 2011 utarbeides.</p>

Hovedområde: 6. Kirkemusikk og kultur

Hovedmål:

Gjennom kirkemusikk bidra til å tolke og formidle kristen tro i menighetene

Øke kompetansen på kulturfeltet for å stimulere til økt bruk av kunst og kultur i kirken samt stimulere til engasjement og oppfølging av kulturarven.

Generell vurdering av hovedmålet

Satsingsområdet gjelder for Plan for kirkemusikk (KM 2009) og kulturmeldingen "Kunsten å være kirke (KM 2005).

Kirkemusikk

Kirkemusikken forener et åndelig og musikalsk siktepunkt og tolker og formidler kristen tro. Kirkemusikken er menighetens sitt felles svar på Guds tiltale og har som oppgave å gi næring til det åndelige liv i menigheten. Plan for kirkemusikk skal bidra til å styrke kirkemusikkens plass i menighetene.

Målet for 2010 var å oversette Plan for kirkemusikk til nordsamisk og gjøre den kjent på www.kirken.no. Dette målet er nådd. Kirkerådet har ikke hatt ressurser til å følge opp planen utover det som skjer i gudstjenestereformen.

Kirke og kultur

Kirke og kultur har vært sammenved i Norge i mange hundre år. Den norske kirke skal øke kompetansen på kulturfeltet for å stimulere til økt bruk av kunst og kultur i kirken og stimulere til engasjement og oppfølging av kulturarven.

Kirkerådets kulturrådgiver ble ansatt i 2009 og i løpet av 2010 har alle bispedømmerådene fått stilling som kulturrådgiver. I 2010 har det vært arbeid med å etablere et godt samspill mellom bispedømmerådernes kulturrådgivere seg i mellom og med det allmenne kulturliv. KR's rolle skaper utfordringer overfor bispedømmerådene og det arbeides med å skape en felles forståelse av kulturfeltet sentralt og regionalt.

Gjennom de nye medarbeiderne er kompetansen i kirken økt. Det vil bli arbeidet for å utvikle denne videre samt utvikle kontakt og samarbeid med kirkelige aktører og kunstner/kunst- og kulturprosjekt. Nettsiden www.kirken.no/kultur ble tatt i bruk i april 2010.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>6.1 Kirkemusikk. Følge opp plan for Kirkemusikk (KM 06/08)</i>		
Innføre planen i menighetene og styrke rådgivning og kirkemusikksaker.. (Jfr. pkt 3.3.)	1) Plan for kirkemusikk oversettes og gjøres tilgjengelig på nordsamisk. 2) Gjøre nordsamiske oversettelser av Plan for kirkemusikk kjent. (Jfr. hovedområde 8.5)	1) Nordsamisk oversettelse av Plan for kirkemusikk ble fullført i august. 2) Plan er gjort kjent på www.kirken.no sammen med andre Plandokumentene.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>6.2 Kirke & kultur: Kunsten å være kirke – kultur – melding (KM 7/05)</i>		
<p>Etablere et godt samspill mellom bispedøminenes kulturrådgivere seg i mellom og med det allmenne kulturliv.</p> <p>Gjøre Den norske kirke med sitt trosunivers til en attraktiv kunst- og kulturarrangør for utøvende kunstnere.</p> <p>Befeste søknadskompetansen innen offentlige støtteordninger, og gjøre informasjon om Dnks kunst- og kultursatsing kjent.</p>	<p>1) Ha to nettverkssamlinger for kulturrådgiverne (vår/Kristiansand og høst/Oslo), og fordele ansvar for utvikling av ulike spisskompetanse i bispedømmene. Invitere kunst- og kulturlivet til samlingene. Kompetanseheving av mål-, strategi- og usikkerhetsstyring av kulturfeltet</p> <p>2) Nordisk økumenisk kvinnekongress i Stavanger om kvinner og kunst/kultur.</p> <p>3) Avholde konferanse sammen med Rikskonsertene om konsertturné i Den norske kirke.</p> <p>4) Landskonferanse i Volda om Den kulturelle skolesekken for kunstnere som vil jobbe med kirkelige prosjekter.</p> <p>5) Arbeidsseminar om Den kulturelle spaserstokken.</p> <p>6) Bruke webbaserte tjenester på www.kirken.no/kultur som informasjonskanal.</p> <p>7) Eidsvoll 2014 – koordinering av idébank og videreformidling av informasjon vedrørende kirkelige grunnlovsmarkeringer.</p>	<p>1) Gjennomført 8. og 9. september og 20.-21. oktober i samråd med kulturrådgiverne. Samlingene er viktige for å utvikle feltet videre i Den norske kirke.</p> <p>Eablering av spisskompetanse i bispedømmene er under innføring i de ulike bispedømmene.</p> <p>2) Konferansen er avholdt og ble meget godt mottatt. I underkant av 60 deltakere inkl. flere av foredragsholderne som også deltok på konferansen. Jfr. pkt.4.7 Kjønn og likestilling for mer info.</p> <p>3) Konferansen er avholdt i samarbeid med Nidaros bispedømme, MFO og Rikskonsertene. Ca. 60 deltakere. KR følger opp turnésamarbeid med Rikskonsertene.</p> <p>4) Konferansen er avholdt og arrangert i samarbeid med IKO, Møre bispedømme og Møre og Romsdal fylkeskommune 3.-4. november i Molde. 40 deltakere ble inspirert til å utvikle prosjekt.</p> <p>5) Arrangerte et idémyldringsverksted i Bodø 25. nov. med tema Den kulturelle spaserstokken og salmeskatten. 18 deltakere. Borg bispedømmeråd følger opp med spisskompetanse på dette feltet.</p> <p>6) Området ble åpnet i vår og er blitt oppdatert ukentlig i høysesongen. Tilbudet benyttes jevnlig.</p> <p>7) KR's arbeidsgruppe hadde møte 25. september. KR hadde dessuten møte 6. september med Stortingskomiteens prosjektleder for tiltaket for å informere om kirkens deltakelse i markeringen. Eidsvoll 2014 var dessuten tema på kulturrådgiversamlingen i oktober.</p>

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)

Hovedmål:

Skal bidra faglig og relasjonsbyggende, i samhandling med andre kirker, organisasjoner og livssynssamfunn, i arbeidet med å styrke kristen enhet, misjon, interreligiøs forståelse og sosial rettferdighet.

Generell vurdering av hovedmålet

Generelt

Hovedmålet har vært styrende for avdelingens arbeid i 2010, og må sies å være oppnådd innenfor de gitte rammer – både helhetlig, og innenfor de enkelte faglige og relasjonelle områdene som er reflektert i delmålene.

Den norske kirke har:

- engasjert seg for global økonomisk rettferdighet
- levert bidrag til en mer human og rettferdig asyl- og flyktningepolitikk
- arbeidet videre med oppfølging av KM-sak om migrantkirker i Norge
- videreutviklet samarbeidet med de tre søsterkirkene
- fulgt opp KM vedtak 09/08 om kirkene i Midtøsten.
- arbeidet for nye misjonsavtaler mellom menigheter og misjonsorganisasjoner
- styrket samarbeidet med Norges kristne råd, Metodistkirken og Frikirken
- deltatt aktivt for å fremme enheten mellom Europas kirke
- videreført samarbeidet med LVF og KV
- deltatt i forbindelse med forberedelsen av nytt Senter for religionsdialog.

Bidrag til økumeniske organisasjoner

MKR har vært opptatt av at kontingenter og bidrag til generalforsamlinger bevilges over statsbudsjettet og ikke tas av OVF-tildelingen til Kirkerådet. Siden rammene fra OVF ikke har vært justert på flere år er nivået på kontingentbidraget ikke justert og Den norske kirke betaler i dag betydelige lavere bidrag enn forventet. Dette er uheldig i en tid da Den norske kirkes tilknytning til det globale trosfellesskapet er økt.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>7.1 Kirkerelasjoner internasjonalt</i>		
Videreføre og videreutvikle kirkerelasjoner internasjonalt.	1) <i>Kirkenes Verdensråd:</i> Støtte gen.sekr. og deltakelse i Sentralkomiteen, bidra til Faith and Order's ekklesiologiprojekt, programmet for religionsdialog og urfolkarbeid (jfr. pkt 8.3), og mulig gudstjenestepanlegging av KVs generalforsamling 2013.	1) Fulgt innsettelse av ny KV-gen.sekr. MKR-gen.sekr. har hatt jevnlig kontaktmøter med KVs gen.sekr for å samordne Dnk og KVs arbeid. Nyttig og vellykket besøk av delegasjon fra KV i mars. Nytt medlem i Faith and Order oppnevnt av MKR. Samordning med SKR om søknad om norsk støtte til KVs urfolksarbeid. Høringssvar til The Nature and Mission of the Church er sendt. Sentralkomiteens saker følges opp fortløpende. Deltakelse Round Table er gjennomført. Planlegging av programbidrag til neste års International Ecumenical Peace Convocation sammen med KN, NKR. Søknader om workshops er innvilget av KV og det er mottatt finansiering fra UD.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>2) <i>Det lutherske verdensforbund:</i> Forberede, delta på og følge opp generalforsamling i Stuttgart.</p> <p>3) <i>Annet:</i> a) Oppfølging av Global Christian Forum.</p> <p>b) Deltakelse i internasjonale markeringer av Edinburgh 1910-jubileet.</p> <p>c) Følge opp bilaterale samarbeidsavtaler - Midtøsten, Sør-Afrika og Brasil.</p> <p>d) Bistå bispedømmene i deres bilaterale samarbeidsavtaler.</p> <p>e) Bidra med faglige ressurser til Healing of Memories-prosjektet i samarbeid med fakulteter og Samisk Kirkeråd.</p>	<p>2) Forberedelsesmøter er avholdt, samt deltagelse i nordiske og europeisk formøte før deltagelse på generalforsamlingen i Stuttgart og treplanting i Wittenberg. Oppfølgingsmøte i nasjonalkomiteen for LVF avholdt i november</p> <p>3) a) Oppdatert informasjon om GCF er gitt MKR og nordiske søsterkirker. Økumenisk deltagelse til regionalt europeisk Global Christian Forum møte i Finland, september 2010 er gjennomført. Oppfølging planlegges i Norge i 2012.</p> <p>b) Norsk deltagelse i Edinburghjubileet juni 2010, og norsk delegasjon til Cape Town i oktober 2010 gjennomført. (For norsk markering, se SMM)</p> <p>c) Støtte er sendt til prosjekter i alle samarbeidskirker. Deltakelse på ELCJHL og IECLBs synodemøter, og COCOP i mai. Den sterke kontakten med ELCJH er videreført.</p> <p>d) Dette har særlig vært aktuelt i samarbeidet med Oslo, Borg og Tunsberg. Gjennomført.</p> <p>e) Bidratt med og finansiert norsk ressursperson til kurs i Romania, september 2010.</p>
<p><i>7.2 Kirkerelasjoner i Europa</i></p>		
<p>Videreføre og videreutvikle kirkerelasjoner i Europa.</p>	<p>1) <i>Konferansen av europeiske kirker(KEK):</i> Støtte deltagelse i Sentralkomiteen, deltagelse i misjonsprogrammet, og deltagelse i kommisjoner og arbeidsgrupper.</p> <p>2) <i>Fellesskapet av protestantiske kirker i Europa:</i> Støtte deltagelse i presidiet, rådet samt studieprosjekter om skrift, bekjennelse, kirke, om det kirkelige embete, og om eutanasi.</p> <p>3) <i>Porvoo-fellesskapet av anglikanske og lutherske kirker:</i> Utøve sekretæransvaret, arrangere møter i Contact Group, Church Leaders' Consultation og deltagelse i konsultasjoner.</p>	<p>1) Pågående nordisk samarbeid om fornyelseskomiteens arbeid, to sentralkomiteemedlemmer fra Dnk og 2 nye kommisjonsmedlemmer er aktive. Støtte til 3-årig misjonsprosjekt er sendt.</p> <p>2) Deltakelse på flere rådsmøter og presidie-møter og konsultasjon om kirkefellesskap samt arbeidsgrupper er gjennomført 2010. Høringssvar til ekklesiologisk studieprosesser ferdigbehandlet, og sendes tidlig 2011. Høringssvar til <i>Stand Up for Justice</i>, forberedt av KISP er sendt.</p> <p>3) Church Leaders Consultation, Porvoo Contact Group-møte og delegasjon til Den danske Folkekirkes signering av avtalen i oktober er gjennomført. Sekretæransvar og planlegging av konsultasjoner i rute.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>4) <i>Annet:</i> a) Motta gjensisitt fra kirkene i Skottland. b) Ivareta nordisk økumenisk samarbeid. c) Støtte norsk ledelse i Ecumenical Disability Advocates' Network (EDAN).</p>	<p>4) a) Utsettelse (til 2011/2012). b) Felles nordiske forberedelser til LVFs generalforsamling og deltakelse i nordisk sekretærmøte og Nordisk Økumenisk Idéforum er gjennomført. c) Reisetøtte til EDAN til Genève og forberedelse til LVFs generalforsamling er gjennomført.</p>
<p><i>7.3 Kirkerelasjoner i Norge</i></p>		
<p>Videreføre og videreutvikle kirkerelasjoner i Norge.</p>	<p>1) <i>Norges kristne råd:</i> Styrke samarbeidet. 2) <i>Norsk teologisk samtaleforum:</i> Videreføre samarbeidet. 3) <i>Katolsk-luthersk samtalegruppe:</i> Revidere statutter og mål. 4) <i>Nådens fellesskap (metodistene):</i> Videreføre samarbeidet, og starte diakoniprojekt. 5) <i>Den Evangelisk-Lutherske Frikrike:</i> Videreføre samarbeidet. 6) Bidra gjennom Teologisk nemnd med faglig og økumenisk ressursmateriale inn i Dnks selvforståelse som evangelisk-luthersk kirke i dag.</p>	<p>1) Samarbeidet er videreført etter etablert mønster. Kommunikasjon med NKR om styrket samarbeid er i gang. 2) Samtaleprosess om gudstjenesteliv er godt i gang. 3) Studiet av kirkens apostolisitet er fullført. Statuttene er revidert. Ny samtale om rettferdiggjørelsen i kirkens liv forberedes. 4) Gjennomført. Opplegget for diakonisamarbeid er lagt på plass. 5) Nært samarbeid våren 2010 med henblikk på LVFs generalforsamling. 6) Bokprosjektet er godt i gang, utgivelse til KM 2011, for tematisk behandling. Egen sak om vårt økumeniske engasjement er under arbeid, ferdigstillelse i 2012.</p>
<p><i>7.4 Samarbeid menighet og misjon(SMM) (KM 05/05)</i></p>		
<p>Videreføre virksomheten som spesifisert i prioriteringsbrevet til Bispedømmene for 2010, blant annet gjennom misjonsavtaler, trosopplæring og gudstjenestefornyelse.</p>	<p>1) Gjennomføre utredning av SMM-samarbeidets struktur i fremtiden, og følge opp resultatene av denne etter vedtak. 2) Gjennom kontakt med Dnks menigheter å få flere misjonsavtaler til å "leve" og være en naturlig, forpliktende og engasjerende del av menighetenes ukentlige liv.</p>	<p>1) Hver av de 7 partene i SMM tar nå sin interne behandling av saken. Fra kirkens side er "høringsbrev" sendt alle BDR. Høringen har ført til en positiv bevisstgjøring av SMM samarbeidet hos alle parter. Vedtak fattet 10.09.10. Klart flertall for fellesstillinger med eventuelt regionale tilpasninger. 2) Dette er et vedvarende tiltak som daglig følges opp av misjonskonsulentene i BD, i vinter bl.a. ved å løfte fram misjon i opplæringen av menighetsråd. Misjonskonsulentene (MK) har på Stiftsdager + div. arenaer på BD plan satt dette på dagsorden, også aktualisert i forbindelse med Edinburgh jubileet.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	<p>3) Bidra til at det misjonale og verdensvide perspektivet blir en integrert del av den nye trosopplæringsreformen, gjennom trosopplæringskonferansen etc.</p> <p>4) Bidra til at det misjonale og verdensvide perspektivet blir en integrert del i arbeidet, gjennom arbeidsgruppen for Gudstjeneste og misjon.</p> <p>5) Gjennomføre markeringen av Edinburgh jubileet 2010 gjennom evalueringsprosjekt (fra sør til nord), nasjonal markering og studieprosess.</p> <p>6) Løfte opp økumenikk og misjon og sammenhengen mellom dem.</p> <p>7) Utnytte misjonsrelaterte ressurser i åpenbaringstiden, misjonsuker og SMMs nettsted.</p>	<p>3) Hefte om "misjon i trosopplæringen", med forord bl.a. av KR dir., er ferdigstilt og sendt til BDR for videre distribusjon. MK i Stavanger har utarbeidet 6 "misjon i TRO" pakker i samarbeid med SMM org. som han vil presentere på seminar på den nasjonale TRO konferansen 20.10.10 sammen med Stavanger biskop.</p> <p>4) Første møte i arbeidsgruppen i 2010. Kjøles opp mot ønske fra Møre BDR om "Byggeklosser til misjonsgudstjeneste." ifbm. Edinburgh- Jubileet. "Misjonale byggeklosser" er ferdigstilt til Møre BD og gjøres tilgjengelig nasjonalt på www.menighetogmisjon.no. Arbeidsgruppen jobber videre med misjonale innspill til Gudstjenesten, bla: Folkepedagogiske grep, misjonsspiritualitet (Kom-GÅ) og tekstgjennomgang til Åpenbaringstiden i de nye teksttrekkene.</p> <p>5) Støtte fra Norad til reise og opphold for Sørevalueringsteam er mottatt. Studieprosessen er under redigering, i samarbeid med den internasjonale Edinburgh 2010 Serien. Meget bred og god oppslutning (300) på Edinburgh 2010 "Misjon til forvandling". Alle MK deltok med hvert sitt "team" fra BD. MK følger opp med ulike regionale markeringer. "Sør evalueringen" tas videre som KM sak i 2012.</p> <p>6) MKR og BD deltok i Edinburghjubileet, informasjon om jubileet ble gitt på Kirkemøtet. Delegasjon fra KV besøkte SMM- møte i mars. Misjon tas tydeligere inn i arbeidet med "Dnk økumeniske engasjement".</p> <p>7) SMM deltok i planlegging og gjennomføring av misjonsuka på MF og MIFO (Misjonsteologisk forum)- fagdag. -Temanummer om misjon i Luthersk kirketidende. Misjonskonsulenten(MK) i Nidaros drifter www.menighetogmisjon.no med innspill fra alle landets MK. Videreføres neste år.</p>
<p><i>7.5 Menneskerettigheter, klima, økonomisk rettferdighet og fred</i></p>		
<p>Videreføre og styrke Den norske kirkes engasjement innenfor områdene</p>	<p>1) Styrke relasjonene med kristne i Midtøsten og videreføre engasjementet for menneskerettigheter i regionen.</p>	<p>1) Arbeidet fortsetter. Oppdatert Styringsdokument er lagt fram. Respons er gitt til Kairos-Palestine. Aktiv deltakelse i organisering av kirkeuke for fred i Israel og Palestina er gjennomført.</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>menneskerettigheter, klimaspørsmål, økonomisk rettferdighet og fred.</p>	<p>2) Bidra aktivt til kirkens klimaengasjement "Opp mot Cancun" og fremheve viktigheten av at Norge oppfyller sine klimaforpliktelser, jfr. 5.4.3.</p> <p>3) Oppfølging av AGAPE-prosessen i KV (jfr. KM 2007 om "Kirkene og den økonomiske globaliseringen"), bl.a. i samarbeidet mellom KEK og CLAI.</p> <p>4) Bidra i den norske debatten om globaliseringsspørsmål, fred og norsk utviklingspolitikk.</p> <p>5) Bidra til forberedelsen av International Ecumenical Peace Convocation i 2011 (KV).</p> <p>6) Videreføre arbeidet med internasjonale menneskerettigheter, herunder urfolksrettigheter og dalitrettigheter, jfr. pkt 8.3.</p>	<p>2) MKR deltar i prosjektet skaperverk og bærekraft der vi samarbeider om forberedelser mot Cancun 2010 og Sør-Afrika 2011 Aktiv deltakelse i samfunnsdebatten gjennom innlegg og høringsvar, og deltakelse på seminarer er gjennomført.</p> <p>3) Holdt foredrag for interesserte grupper Representant i samarbeidsgruppen mellom KEK og CLAI med jevnlig rapportering.</p> <p>4) Deltatt på møter i UD, planleggingsgruppe for seminar om religion og utvikling (nov) og ulike seminarer. Bidratt med innlegg i aviser alene og i samarbeid med andre.</p> <p>5) Levert forslag til workshops i samarbeid med KN og NKR og høringsvar på "Declaration on Just Peace".</p> <p>6) Deltar i KEKs arbeid for å utvikle arbeidshefter om menneskerettigheter. Deltar i samfunnsdebatten for å påvirke Norges holdning til det internasjonale menneskerettighetsregimet. Støttet MR-fondet som jobber med Daliters rettigheter.</p>
<p><i>7.6 Menighetenes internasjonale engasjement (KUI)</i></p>		
<p>Styrke Den norske kirkes engasjement for rettferd, fred og vern om skaperverket.</p>	<p>1) Arrangere liturgisk seminar med samarbeidskirker i Sør med gudstjenestereformen som bakteppe.</p> <p>2) Promotere vennskapsmenigheter i samarbeid med SMM, med forankring i veiledningsheftet "Du verden".</p> <p>3) Følge opp det internasjonale aspektet i ny Plan for diakoni (oversettelse og promotering av "Diakonia in Context" (LVF 2009).</p> <p>4) Bidra til oppfølging i menighetene av København 2009 (Climate Justice) og økt fokus på feiring av Skaperverkets dag, "Grønn kirkebok" m.v. jfr. pkt 5.4.6 og 5.4.10.</p> <p>5) Videreføre Hiv & Aids arbeidet.</p>	<p>1) "Syng håp" formidlingsseminar avholdt 10.-11.11. Redaksjonsarbeid "Syng håp 2" hele året. Boken utkom i januar 2011.</p> <p>2) Medutgiver og aktiv i promotering av "Kairos Palestina" på norsk.</p> <p>3) "Diakoni i kontekst" oversatt og trykket på norsk (2000 ex). Fulgt opp med samarbeidende organisasjoner og bispedømmer.</p> <p>4) Fagdag for kirkelige utdanningsinstitusjoner avholdt 27.10. med hovedfokus på Diakoni i kontekst og Kairos Palestina</p> <p>5) Idékatalog til Skaperverkets dag utarbeidet og sendt ut mai. Deltatt i arbeidsgruppen "Skaperverk og Bærekraft"..</p>

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>7.7 Religionsdialog og religionspolitikk</i>		
<p>Videreføre Den norske kirkes engasjement og relasjoner for å fremme interreligiøs forsoning, forståelse og rettferdighet i Norge og internasjonalt.</p>	<p>1) Videreføre samarbeidet med Islamsk råd Norge, Det Mosaiske Trossamfund og Samarbeidsrådet for tros- og livsynssamfunn.</p> <p>2) Styrke nettverket av ressursmenigheter i Norge og etableringen av et kirkelig senter for religionsdialog.</p> <p>3) Støtte det interreligiøse arbeidet for fred og forsoning i Midtøsten.</p> <p>4) Delta i det internasjonale, økumeniske samarbeidet om interreligiøs dialog og trosfrihet, bl.a. i regi av KV, LVF, KEK, og Oslokoalisjonen.</p> <p>5) Bidra i den norske debatten om religionsfrihet og religionspolitikk.</p>	<p>1) Samarbeidet er videreført og styrket. Interreligiøs delegasjonsreise til Bosnia sammen med IRN ble gjennomført i oktober.</p> <p>2) Kirkelig senter for religionsmøte og dialoger opprettet. Løpende kontakt og samarbeid med MKR.</p> <p>3) Arbeidet er videreført. Styrket kontakt til flere aktører i området. Styrket arbeidet med Council of Religious Institutions in the Holy Land og fulgt opp arbeidet i Jordan om "code of conduct" mellom kristne og muslimer" med konsultasjon i Amman 28.-29.september.</p> <p>4) Arbeidet videreført, bl.a. gjennom møter under KV Team Visit. Møter med KV og WEA om misjon og MR i november. Internasjonal profilering av Recommended Ground Rules for Missionary Activities.</p> <p>5) Arbeidet videreført, bl.a. gjennom STL, kontaktgruppa med IRN og gjennom Oslokoalisjonen.</p>
<i>7.8 Innvandring og integrering (KM 7/09)</i>		
<p>Videreføre Den norske kirkes engasjement for en mer rettferdig innvandrings- og integreringspolitikk i Norge og internasjonalt, og styrke Den norske kirkes evne til å inkludere innvandrere.</p>	<p>1) Følge opp KM-saken 2009 om "Kristne innvandrere og menighetene" i samarbeid med Norges Kristne Råd, Kristent Innvandrerearbeid (KIA), FAD og de kirkelige utdannings-institusjonene.</p> <p>2) Bidra til å styrke Flyktningsnettverket, blant annet som en økumenisk møteplass mellom innvandrerkirker og tradisjonelle kirker i Norge.</p> <p>3) Bidra med kirkelige innspill i asyl- og innvandringsdebatten i Norge.</p> <p>4) Bidra i det internasjonale, økumeniske innvandrings- og inkluderingspolitiske arbeidet gjennom Churches' Commission for Migrants in Europe og Kirkenes verdensråd.</p>	<p>1) Arbeidet er videreført og foreløpig handlingsplan er utarbeidet. Arbeidet fortsetter i 2011.</p> <p>2) Arbeidet er videreført. Ny koordinator for nettverket var på plass 6.04.2010. Nytt navn: Flerkulturelt Kirkelig Nettverk.</p> <p>3) Arbeidet er videreført. Vi deltok i kampanjen "ingen er ulovlig" om papirløse mennesker. Felleskirkelig plattform lasert, "Dette vil vi", sammen med Flerkulturelt Kirkelig Nettverk 7. desember.</p> <p>4) Arbeidet er videreført. Vi har løpende kontakt med CCMEs sekretariat og nordiske partnere. Kampanjen "2010 European year of migration" ble gjennomført.</p>

Hovedområde: 8. Samisk kirkeliv (SKR)

Hovedmål:

Skal verne, fremme og utvikle samisk kirkeliv som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke, styrke samiskkirkelig fellesskap over landegrensene og ivareta kirkelig urfolksarbeid.

Generell vurdering av hovedmålet

Plan for samisk kirkeliv

Kirkemøtet vedtok i sak KM 07/06 at en plan for utviklingen av samisk kirkeliv skal utarbeides, hvor nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk språk samt samisk kultur i sitt mangfold blir ivaretatt. Dette arbeidet har pågått i lang tid. Forslag til Strategiplan for samisk kirkeliv ble sendt på høring i februar 2010. Med denne fulgte også forslag til Plan for samisk trosopplæring. Målet var å behandle strategiplanen på Kirkemøtet i 2010. Pga. begrensede ressurser i sekretariatet, og at arbeidet med høringene ble mer omfattende enn planlagt, ble saken utsatt til Kirkemøte i april 2011. Saken ble sluttbehandlet i Samisk kirkeråd 14. desember 2010, SKR sak 43/10.

Samarbeid over landegrensene

Et prosjekt med Sametinget, Samiska rådet og Svenska kyrkan, med sikte på innspill på forvaltning av åndelige verdier i dagens Sápmi, ble fullført i 2010. I samråd med samiskkirkelige organer i Sverige og Finland er det bestemt at Samiske kirkedager i 2013 avvikles i Rana i 2013 og planlegging er i gang.

Samisk språk

Volumet av vedtatte planer og liturgier på nordsamisk er økt betydelig på kirken.no i 2010. Det finnes ikke egne språkstillinger for å ivareta sørsamisk og lulesamisk på noe nivå i Den norske kirke. Det begrenser mulighetene for tiltak og fremdrift.

Flytting av samisk avdelings kontor til Tromsø

Det har vært arbeidet for å få til en lokalisering av Samisk kirkeråd i Tromsø i 2010, men det har ikke lyktes å oppnå finansiering for dette.

Fremtidsutsikter

Behandlingen av Strategiplan for samisk kirkeliv på Kirkemøtet 2011 og den videre oppfølging blir svært viktig for samisk kirkeliv fremover. Planen har fått mange gode tilbakemeldinger. For at denne kan realiseres vil det være behov for flere stillinger og økte økonomiske rammer.

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<i>8.1 Plan for samisk kirkeliv (KM 07/06)</i>		
Sikre en mer systematisk og gjennomgående ivaretagelse av samisk kirkeliv i Dnk gjennom arbeidet med Plan for samisk kirkeliv.	1) Ferdigstille og trykke planutkast. 2) Gjennomføre høring. 3) Planutkast behandles i SKR og KR. 4) Bearbeide	1-4) Strategiplan for samisk kirkeliv legger grunnlaget for en mer gjennomgående og systematisk ivaretagelse av samisk kirkeliv i årene som kommer. Forslag til Strategiplan for samisk kirkeliv har vært på høring, høringssvar er bearbeidet. Saksbehandlingen er noe forsinket og KM-

ÅRSRAPPORT 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	høringssvar/saksforberedelse. 5) Endelig behandling i SKR og KR. 6) Ferdigstille og trykke planutkast. 7) KM-behandling.	behandlingen er utsatt til april 2011. 5) Samisk kirkeråd hadde planen til sluttbehandling i desembermøte. KR behandler denne på sitt møte i februar 2011.
<i>8.2 Samiskkirkelig samarbeid over landegrensene</i>		
Fremme samisk kirkeliv på tvers av landegrensene i samarbeid med de sentrale samiskkirkelige organer i Sverige og Finland.	1) Årlig samrådsmøte mellom de sentrale samisk-kirkelige organer i Norge, Sverige og Finland. 2) Fastsette sted for Samiske kirkedager 2013. 3) Begynne planleggingen av Samiske kirkedager 2013. 4) Lage infofilm om Samiske kirkedager.	1,2 og 3) Årlig samrådsmøte mellom de sentrale samiskkirkelige organer i Norge, Sverige og Finland ble avholdt i Karesuando 4. juni. Organene har i fellesskap fastsatt sted og tid for nye Samiske kirkedager i 2013. Videre planlegging av Samiske kirkedager 2013 er påbegynt. 4) Dialog på grunnlag av filmskisse i nov.-des. Sluttprodukt leveres jan 2011.
<i>8.3 Urfolk</i>		
Fremme og delta i kirkelig urfolksarbeid internasjonalt i samarbeid med Mellomkirkelig råd.	1) Ivareta urfolksperspektiver på LVFs generalforsamling og arbeide for etablering av rådgivergruppe for urfolksspørsmål i LVF. 2) Yte støtte til å arbeide for videreføring av KVs urfolksprogram, og sikre samisk deltakelse i prosesser initiert av KVs urfolksrådgiver. 3) Slutføre Prosjekt Australia (jfr. årsplan 2009). (jfr. pkt 7.1.1, 7.1.3. og 7.5.6)	1) Ivaretatt urfolksperspektiver på LVFs gen. forsamling. Egen urfolksresolusjon er vedtatt. 2) SKR har bevilget kr 70.000,- av OVF-midlene til KVs urfolksprogram, og hatt møte med KV's urfolksrådgiver 23. mars. 1-2) Samisk avdeling hadde møter med LVF og KV i Genève 2. desember om oppfølgingen av urfolksarbeidet. 3) Samarbeidsprosjektet "Delegasjon Australia – klimaendringer og forvaltning av åndelige verdier i Sápmi" er slutført i samarbeid med Sametinget og Samiska rådet i Svenska kyrkan. Planlagt seminar i Sametinget 14. september som oppfølging av prosjektet.
<i>8.4 Kompetansebygging / rekruttering</i>		
Fremme relevant kompetansebygging for samisk kirkeliv.	1) Sikre videreføring av kurset <i>Tro og livstolking i Sápmi</i> høst 2010 / vår 2011	1) Det ble i jan-febr. arbeidet med å sikre videreføring av kurset <i>Tro og livstolking i Sápmi</i> høst 2010 / vår 2011. Samisk høgskole ga grønt lys for kurset for sent til å rekruttere med tanke på kursstart høst 2010. Delmålet er ivaretatt i et langsiktig perspektiv gjennom arbeidet med Strategiplan for samisk kirkeliv.
<i>8.5 Språk</i>		

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
<p>Arbeide for gode rammebetingelser for bruk av samisk språk.</p>	<p>1) Styrke verdikonferansen som samisk språkarena gjennom tilrettelegging for bruk av nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk språk.</p> <p>2) Etablere policy for bruk og synliggjøring av samisk språk i det sentralkirkelige system, inkludert rutiner for dette.</p> <p>3) Holde kontakt med Bibelselskapet om framdrift og behov knyttet til samisk bibeloversettelse, og støtte de samiske bibeloversettelsesprosjektene gjennom relevant informasjon i aktuelle fora.</p> <p>4) Oversette/tilgjengeliggjøre planer vedtatt av KM på de samiske språk (jfr. pkt 2.1.1, 5.1 og 6.1).</p> <p>5) Oversette/tilgjengeliggjøre liturgier på de samiske språk (jfr. pkt 3.4).</p>	<p>1) Nordsamisk simultantolkning tilrettela for aktiv bruk av nordsamisk av bidragsytere og deltakere. Noe sørsamisk og lulesamisk i bruk i forbindelse med gudstjeneste.</p> <p>2) Delvis ivare tatt i rammen av arbeidet med Strategiplan for samisk kirkeliv.</p> <p>3) Samisk kirkeråd har hatt dialog med Det norske bibelselskap i forbindelse med nordsamisk bibeloversettelsesseminar i Tromsø 4.-5. mai, høringen av forslag til strategiplan for samisk kirkeliv og administrativt kontaktmøte mellom Bibelselskapet og KR i november.</p> <p>4) Nordsamiske oversettelser av Plan for trosopplæring, Plan for diakoni og Plan for kirkemusikk er oversatt og lagt ut på www.kirken.no. Sammendrag av forslag til Strategiplan for samisk kirkeliv foreligger på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk.</p> <p>5) Nordsamisk liturgisamling lagt ut på nett. Første korrektur av nordsamisk liturgibok fra trykkeriet i des. Siste kvalitetssikring av lulesamiske liturgier er fullført (høringsutgaven ligger på nett). Oversendt Sør-Hålogaland biskop til formell godkjenning desember. Link til sørsamiske liturgier lagt ut på kirken.no. Av kapasitetsgrunner er arbeid med sørsamiske liturgier utsatt til 2011.</p>
<p><i>8.6 Flytting av Samisk avdelings kontor</i></p>		
<p>Forberede flytting av SKRs kontor til Tromsø gjennom relasjonsbyggende arbeid.</p>	<p>1) Etablere rutine for faste møter med Sametinget.</p> <p>2) Gjennomføre kontaktmøter med samiske kompetanseinstitusjoner i Tromsø og regionen for øvrig.</p> <p>3) Etablere årlige kontaktmøter</p>	<p>1) Det er etablert administrativ kontakt med Sametinget med sikte på avtale om faste dialogmøter med Sametinget. Det avventes forslag til avtale fra Sametinget.</p> <p>2) Den administrative ledelsen i de sentralkirkelige råd hadde møter med Sametinget, Samisk høyskole og Gáldu – kompetansesenter for urfolksspørsmål i juni.</p> <p>3) Administrativt møte med de tre</p>

ÅRSRAPPORT 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Rapportering og oppnådde resultater
	med Nidaros, Sør Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer. 4) Etablere realistiske og effektive samhandlingsrutiner med ledelse og avdelinger i de sentralkirkelige råd med henblikk på fremtidig lokalisering av Samisk kirkeråd i Tromsø.	nordligste stiftsdirektørene under Kirkemøtet i november. 4) I prosess.
	<i>Annet</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> - demokrati, jfr. pkt 1.1. - samiske liturgier, jfr. pkt 3.4. - samisk trosopplæring, jfr. pkt 2.8. - samisk ungdomsarbeid, jfr. pkt 2.10. 	

Hovedområde 9: Administrative forhold

Innkjøp

I 2010 har det vært arbeidet videre med anskaffelsesrutinene i Kirkerådet. I 2010 ble det ansatt en egen innkjøpsansvarlig medarbeider (jurist) som ivaretar kvalitetssikring, støtte og opplæring i forbindelse med anskaffelsene. Alle innkjøp over 100 000 kroner skal dokumenteres i anskaffelsesprotokoll.

Miljøarbeid

I 2006 ble Kirkerådet sertifisert som Miljøfyrtårn. Miljøfyrtårn er en nasjonal miljøsertifisering for små og mellomstore bedrifter og offentlige virksomheter.

Kirkemøtet vedtok i 2008 10-årsprosjektet ”Skaperverk og bærekraft”. I dette arbeidet drives prosjektet ” Grønne menigheter”. På landsbasis var det ved årets begynnelse 126 menigheter som var sertifisert som grønne menigheter og 28 sertifisert som miljøfyrtårn. Ved utgangen av 2010 er dette vokst til 200 grønne menigheter. Kirkerådet er opptatt av at flere skal delta i dette arbeidet.

Organisasjon

Kirkerådet tok i bruk elektronisk arkiv i 2006 og elektronisk fakturabehandling i 2006.

Økonomitjenester blir levert fra Senter for statlig økonomistyrings regionkontor i Tromsø.

Arbeidet med å bygge opp nødvendige administrative rutiner for bl.a. elektronisk dokumentflyt og arkivering, bedre økonomi- og risikostyring, bedre innkjøpsrutiner og rammeavtaler, system for HMS og informasjons-/kommunikasjonsplaner – har fortsatt i 2010 og vil bli videreført i 2011.

I 2010 sluttet 3 medarbeidere i Kirkerådet. I løpet av året har det vært 7 utlysninger og bemanningen økte med 4 medarbeidere ved årets slutt.

IKT ble organisert som en egen seksjon etter at en ny stilling som fagdirektør ble opprettet. Det er en stor utfordring å utvikle IKT videre i Den norske kirke. Nettverk og en del av fellesløsningen har vært driftet av OVF-nett. Det er et mål at Kirkerådet i løpet av 2011 kan overta ansvaret for den delen av dette nettet som berører Kirkerådet og bispdømmerådene.

Budsjett og regnskap

Kirkerådets regnskap inngår som en del av statsregnskapet under Fornyings, administrasjons- og kirke departementet.

Regnskapsførselen skjer i systemer levert av Senter for statlig økonomistyring, avd. Tromsø.

Samarbeidet fungerer bra. Kirkerådet deltar også i Senter for statlig økonomistyrings nettverk for virksomhetsstyring og tilskuddsforvaltning.

Kirkerådet har i 2010 fordelt tilskuddsmidler fra Opplysningsvesenets fond på 23,5 mill kr etter fullmakter fra departementet. Fordeling av midler skjer på bakgrunn av retningslinjer godkjent av Kirkemøtet og vedtak i Kirkerådet. Kirkerådet får også fremlagt en rapport på bruk av midlene. Gjeldende retningslinjer ble sist endret i 2002.

Riksrevisjonen reviderer Kirkerådets regnskap.

VEDLEGG 1

Rapport på likestilling i forhold til etnisitet, nedsatt funksjonsevne og kjønn i sekretariatet pr 31.12.10

Likestilling i forhold til etnisitet

Kirkeloven § 29 setter krav til medlemskap i Den norske kirke for Kirkerådets ansatte. Dette gjør at noen mulige søkere ikke oppfyller våre formelle krav.

Likestilling i forhold til nedsatt funksjonsevne

Kirkerådet er en IA-bedrift og søker aktivt å tilrettelegge for personer med nedsatt funksjonsevne. Dette fremgår av våre stillingsutlysninger. Kirkerådet har en ansatt med særlig kompetanse på fagfeltet.

Likestilling i forhold til kjønn

Kirkerådet har i sin tilpasningsavtale lagt følgende politikk til grunn for likestilling i forhold til kjønn :

”Likestillingsloven og hovedavtalens § 21. Det tas sikte på å oppnå jevnere kjønnsfordeling i stillingsgrupper hvor kvinner er underrepresentert. Med stillingsgrupper menes de grupper som er definert i Kirkerådets personalpolitiske retningslinjer.

Arbeidsgiver har det overordnede ansvar for at likestilling ivaretas i Kirkerådet. Arbeidsgiver skal utarbeide kvoteringslister hvert halvår. Det skal fremgå av kvoteringslisten hvilke grupper som eventuelt omfattes av kvoteringsreglene.

Det er et mål å få flere kvinner inn i ledende stillinger i Kirkerådet. Direktøren og avdelingslederne har et særlig ansvar for å ivareta likestillingshensyn ved tilsetninger og sørge for at oppgaver blir fordelt slik at kvinner og menn får like store muligheter til utvikling.

Tjenestemannsrepresentantene i innstillingsrådene skal ha et særlig ansvar for å tilse at likestillingshensyn ivaretas.

Arbeidet som er tillagt en stilling skal kunne utføres innefor ordinær arbeidstid. Overtid skal ikke være et vilkår for tilsetning eller avansement. Møter i Kirkerådet bør normalt holdes innefor kjernetiden.

Så langt det er mulig skal det legges til rette for fleksible ordninger når det gjelder permisjoner ut fra hensynet til omsorgsansvar. Slike ordninger skal ikke diskvalifisere for avansement.

Partene har et ansvar for å føre tilsyn med at intensjonene i denne bestemmelsen blir overholdt.”

	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	K	M	K	M	K	M
Fordeling mellom menn og kvinner						
Alle ansatte 67 (63) (2009 tall i parentes)	52,2 % (53)	47,8 % (47)	46,2 % (42)	53,8 % (58)	53,7 % (56)	46,3 % (44)
Heltidsansatte 59 (56)	47,5 % (52)	52,9 % (48)	46,2 % (42)	53,8 % (58)	47,8 % (50)	52,2 % (50)
Deltidsansatte 8 (7)	87,5 % (80)	12,5 % (20)			87,5 % (80)	12,5 % (20)

ÅRSRAPPORT 2010 FOR KR, MKR og SKR

Lønn	Alle ansatte			Lederstillinger			Øvrige stillinger		
	K	M	Alle	K	M	Alle	K	M	Alle
Gjennomsnittslønn i 1000 kr pr 31.12.10	452' (418')	511' (476')	481' (446')	583' (549')	645' (601')	616' (579')	422' (396')	473' (440')	446' (416')

Rekruttering (etter tilsetningsdato)	2010		2009		2008	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Lederstillinger, 13 st pr 31.12.10	1	1	2	4	1	1
Seniorfagstillinger, 22 st pr 31.12.10		2	0	0	1	1
Fagstillinger, 23 st pr 31.12.10	2		6	4	5	1
Adm stillinger, 9 st pr 31.12.10	1		1	0	1	

Kirkerådet endret sin interne organisering i 2009. Det påvirker antall ledere som ble rekruttert i 2009.

For øvrig har Kirkerådet et balansert forhold av kvinner og menn i ledergruppen og fagstillinger. I seniorfagstillinger er det overvekt av menn og i administrative stillinger er det stor overvekt av kvinner (ingen menn).

Sykefraværet (2009 tall i parentes)

Det totale sykefraværet har vært på 3,0 % (3,9 %). Det er totalt sykefravær på 3,5 % (3,3 %) for kvinner og 2,5 % (4,4 %) for menn. For kvinnene var korttidsfraværet på 0,9 % (1,2 %) og for mennene 0,6 % (0,6 %).

Permisjon ved barns sykdom (2009 tall i parentes)

Det totale fraværet for 2010 var på 2,96 % (0,26 %). For kvinnene utgjorde fraværet 3,01 % (0,14 %) og for mennene 2,91 % (0,38 %).

VEDLEGG 2 - Forslag til mål, styringsparametre og resultatindikatorer for bevilgningene under kap. 1590 Kirkelig administrasjon i 2010

	Målformulering:	Styringsparametere:	Indikator:
Hovedmål	Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke, som inviterer mennesker i alle aldre og livssituasjoner til tro og fellesskap. Kirken skal bidra til å styrke lokalsamfunn, målbære menneskeverdet og utfordre til solidaritet. Bevilgningene under kapitlet skal understøtte Kirkemøtets mål for Den norske kirke som en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.	Oppslutningen om Den norske Kirke (medlemmer, gudstjenester, kirkelige handlinger mv.)	<i>Bispedømmene må under dette hovedmålet hvilket tallmateriale og hvilke indikatorer som er egnet til å belyse resultatoppnåelse i lys av Kirkemøtets og bispedømmerådets hovedprioriteringer. Omtalen kan gjerne knyttes til en generell tilstandsvurdering.</i>
Resultatmål 2.1 Demokratireform	Videreføring av demokratireformen i Den norske kirke, herunder evaluering av kirkevalgene i 2009, jf. den politiske avtalen 10. april 2008 om forholdet mellom staten og Den norske kirke, St.meld. nr. 17 (2007-2008) Staten og Den norske kirke og Innst. S. nr. 287 (2007-2008). Målet for demokratireformen er at kirkens organer får en sterkere demokratisk legitimitet og forankring blant kirkemedlemmene.	Etablering av reelle valgmuligheter Kirkevalg samtidig med offentlige valg Økt bruk av direkte valg Forsøk med ulike valgordninger til bispedømmeråd/ Kirkemøte	<i>Departementet har ikke funnet det hensiktsmessig å fastsette resultatindikatorer under dette resultatmålet for 2010, da styringsparametrene (jf. forutsetningene i kirkeforliket) er relatert til gjennomføringen av kirkevalgene i 2009 og 2011. Bispedømmene bør redegjøre for hvilke tiltak som er gjennomført mht. forberedelsene til kirkevalgene i 2011, med bakgrunn i evalueringen av valgene i 2009.</i>
Resultatmål 2.2 Trosopplæringsreform	Trosopplæringsreformen skal videreføres i samsvar med de retningslinjer og forutsetninger som er lagt til grunn i St.meld. nr. 7 (2002-2003) Trusopplæring i ei ny tid, jf. Innst. S. nr. 200 (2002-2003). Målet er et systematisk og sammenhengende tilbud om trosopplæring for alle døpte fram til fylte 18 år. Tilbudet skal være lokalt forankret, tilpasset ulike alderstrinn og tilrettelagt slik at det når ut til bredden av alle døpte.	Utbredelse av trosopplæringsreformen i bispedømmet Omfanget av trosopplæringstilbudet i menighetene Oppslutningen om trosopplæringstilbudet i menighetene	<i>Andel menigheter i bispedømmet som er tilført trosopplæringsmidler i 2010. Gjennomsnittlig antall timer trosopplæringstilbud i menigheter som er i gjennomføringsfasen. Gjennomsnittlig deltakerandel ved et utvalg trosopplæringstilbud i menigheter som er tatt inn i gjennomføringsfasen</i>
Resultatmål 2.4 Lokalt FoU-arbeid	Det skal legges til rette for lokalt forsøks- og utviklingsarbeid, bl.a. gjennom økt samarbeid på tvers av menighets- og kommunegrensene, slik at kirkens organisering og forvaltning er funksjonell, kostnadseffektiv og brukerorientert. Tilsvarende mål gjelder for Kirkerådets og bispedømmerådene egen organisasjon og forvaltning.	Omfang og virkning av forsøks- og utviklingsarbeid i bispedømmet	<i>Antall fellesråd som deltar i forsøk eller har etablert samarbeidsordninger på tvers av sokne- / kommunegrensene. Antall menigheter som deltar i forsøk med sammenslåtte menighetsråd.</i>

Vedlegg 3 : FORKORTELSER I ÅRSRAPPORT OG ÅRSPLAN

BDR	Bispedømmeråd
BM	Bispemøtet
CCEE	De romersk-katolske biskopskonferansene i Europa
CCME	Churches Commission for Migrants in Europe
CEC	Conference of European Churches (Konferansen av europeiske kirker)
CLAI	Consejo Latinoamericano de Iglesias
COP 17	Internasjonal klimakonferanse, nr 17
COCOP	Coordination Committee for Cooperation
CPCE	Community of Protestant Churches in Europe
DIFI	Direktoratet for forvaltning og IKT
DNB	Det Norske Bibelselskap
EDAN	Ecumenical Disability Advocates' Network
ECEN	European Christian Environmental Network
EST	Diakonal avd. I den lutherske kirke I Brasil
EYCE	Ecumenical Youth council in Europe
FAD	Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet
FYTO	Forum for Yrke - Tro Organisasjoner
FoU	Forskning og utvikling
FR	Fellesråd
GEKE	Gemeinschaft Evangelischer Kirchen in Europa
GCF	Global Christian Forum
IASYM	The international association for the study of Youth ministry
IKO	IKO - Kirkelig pedagogisk senter
IKT	Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
KA	KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon
KATLUSA	Katolsk-luthersk Samtalegruppe
KEK	Konferansen av europeiske kirker
KIFO	Stiftelsen Kirkeforskning
KISP	Komiteen for internasjonale spørsmål under Mellomkirkelig råd
kl	kirkeloven
KM	Kirkemøtet
KN	Kirkens Nødhjelp
KR	Kirkerådet
KUI	Den norske kirkes nord/sør-informasjon
KV	Kirkenes verdensråd
KVL	Kirkevergelaget

LRS	Lokal redningsentral
LVF	Det Lutherske Verdensforbund
LWF	Lutheran World Federation (Det Lutherske Verdensforbund)
METLUSA	Metodistisk-luthersk Samtalegruppe
MinID	En personlig elektronisk ID
MF	Menighetsfakultetet
MOD	Mangfold og Dialog
MK	Misjonskonsulent
MKR	Mellomkirkelig råd
MR	Menighetsråd
NFG	Nemnd for gudstjenesteliv
NKR	Norges Kristne Råd
NKTF	Norsk Kvinnelig Teologforening
NSD	Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS
NØKK	Norsk økumenisk samtaleforum for kvinner
OVF	Opplysningsvesenets fond
ROM	Religionsmøtet og menigheten
ROK	Rus - Oppvekst - Kirke
SBU	Samarbeidsråd for barne- og ungdomsarbeid
SKR	Samisk kirkeråd
SKRU	Samisk kirkeråds ungdomsutvalg
SMM	Samarbeidsråd for Menighet og Misjon
SRO	Den norske kirkes samarbeidsråd for overgrepssproblematikk
SSØ	Senter for statlig økonomistyring
STL	Samarbeidsråd for tros- og livssynssamfunn
TN	Teologisk nemnd
TF	Det teologiske fakultet (Universitetet i Oslo)
UfUNG	Utvalg for ungdomsspørsmål
UiO	Universitetet i Oslo
UKL	Utvalg for kjønn og likestilling
UKM	Ungdommens kirkemøte
UT	Ungdomsting
WCC	World Council of Churches (Kirkenes Verdensråd)
WICAS	Women in Church and Society